

POGOVOR:

**Tatjana
Dečman
Žagar**

Foto AP

**Prireditev
Ribniški šport v
letu 2000 tudi
dobrodelna.
330.000 SIT za
ultrazvok!**

Foto Kati Kostanjšek

**Zadnje poplave
vplivale tudi
na odločitev
o sanaciji jeza!**

S področja okrog poplavljenega
zadoljskega mosta fotografiral
Gregor Virant

R E Š E T O

št. 12

GLASILO OBČINE RIBNICA
DECEMBER 2000, letnik IV

"KAJ SE DOGAJA?"

Prireditve

Mi smo prišli pred božja vrata,
de bila bi božja, zlata!

(ohranjena vrstica noveletne kolednice iz časov Primoža Trubarja)

KOLEDOVANJE

Vabimo vas na tradicionalni

Božično - novoletni koncert

Nastopajoči:

Komorni zbor KUD Gallus
KUD Župnijski pevski zbor Ribnica
Moški pevski zbor Lončar
Vokalna skupina Vitra
Trenutek
Kvartet Inles
Oktet Gallus
Folklorna skupina Račna
Dramska skupina KUD Sv. Gregor z gosti
Ribniška pihalna godba

v torek, 26. 12. 2000, ob 18. uri
v dvorani Športnega centra

Organizatorja: SLKD OI Ribnica, KUD Gallus, Ribnica

Rokometni klub INLES-RIKO vabi

v PETEK, 29. DECEMBRA, OB 20. URI,

v ŠPORTNI CENTER RIBNICA

na

PREDNOVOLETNI ROCK ŽUR

Nastopili bodo:

GROFOVO POLJE, Kočevje
SHOTGUN, Ljubljana
ECHO PARK, Ribnica
GOTSCHEE PROJEKT, Kočevje
FOBIJA, Kočevje

Program bo povezovala VESNA MALNAR.

Vstopnina 700 SIT.

NE ZAMUDITE ŽURA IN GLASBENEGA SPEKTAKLA LETA!

VABILO

KUD Ribniška pihalna godba vas vabi na

NOVOLETNI KONCERT,

ki bo v

soboto, 23.12.2000,

ob 18. uri, v dvorani Ideal.

Gosti večera: KUD A D'B'?' Teatr

V RIBNIŠKI PUŠELJCI 2000 RIBNIČANI

VPLETLI IMENA:

Alenka Nadler Žagar

Maks Ipavec

Andreja Šulentič

Bernarda Kogovšek

Tomaž Tomšič

Aleš Žagar

Foto Kati Kostanjšek

Tudi močan aplavz našim letošnjim izbrancem RIBNIŠKEGA PUŠELJCA na sami razglasitvi, ki je bila v okviru prireditve "Ribniški šport v letu 2000" in to v prepolni dvorani Športnega centra, je pokazal, da je Pušeljci sprejet z odobravanjem. Lani smo preko Rešeta in z medijsko podporo radia Univox nadaljevali z izbiranjem osebnosti, ki so s svojim delom zaznamovale tekoče leto, vendar prvič pod drugim imenom, ki skorajda dobesedno ponazarja to, kar želimo z izborom poudariti. Pušeljci je zbir najboljšega, najlepšega, v našem primeru osebnosti, klubov, društev. Prvo leto, torej pred tremi leti, je akcija nosila drugo ime, pa tudi njen namen je bil drugačen. Takrat smo se še odločali za najboljši priljubljeno osebnost Ribniške doline, a smo med akcijo spoznali, da je čas za njeno nadgradnjo. Vsako jesen sicer občina podeljuje priznanja tistim, ki so kakorkoli vidno pripomogli k njenemu razvoju in prepoznavnosti v širšem prostoru, Rešeto pa je želelo, da izbor prepusti celotni domači javnosti. Da jo spodbudi k temu, da sama opazi in izbere ljudi, ki s svojim načinom dela ter z osebnostnimi odlikami izstopajo. Želeli smo, da jim javnost glasno izrazi priznanje in jim da vedeti, da ceni in pozitivno vrednoti njihov doprinos. V treh mesecih, kolikor je potekalo glasovanje (Alenka Nadler Žagar 62, Tomaž Tomšič 59, Andreja Šulentič 32, Bernarda Kogovšek 25, Maks Ipavec 21, Aleš Žagar 19 glasov), ste izbirali med 30 nominiranci in nazadnje v Pušeljci vpletli vse, ki so nepogrešljivi del ribniškega vsakdana in skrbijo tako za telesno kot duhovno zdravje Ribničanov, njihov učni in glasbeni razvoj ter se z uspehi izkazujejo tudi na športnem področju.

IZBRANCI:

Alenka Nadler Žagar je javnega priznanja deležna tudi letos, kar potrjuje splošno razširjen glas po Ribniški dolini, da je doktorica Alenka Nadler Žagar tista, ki s srcem, velikim poslušom in pozornostjo rešuje zdravstvene tegobe ljudi.

Gospod Maks Ipavec se je lani izkazal z obnovno Plečnikovih zvonikov. Letos ga odlikuje izpeljava sila zahtevne investicije - nakup novih bronastih zvonov.

Ribniški pušeljci pa so letos osvežili:

Bernarda Kogovšek se je v misli ljudi zapisala kot oseba, ki je s svojih prihodov v Ribnico, pred več kot 30 leti, začela povzdigovati zborovsko kulturo. Najsi bo v osnovnošolskih najsi bo v odraslih zborih. Velikih besed bi bila vredna tudi ureditev nove glasbene šole, ki se je začela ravno na njeno pobudo.

Andreja Šulentič je ravnateljica osnovne šole, ki počasi že zaključuje svojo poklicno pot in naj ji bo to priznanje zahvala za vse dobro, kar je uspela v teh letih dati učencem in prenesti kolegom, saj opravlja delo, ki zaznamuje cele mlade rodove, ki vstopajo in izstopajo skozi ribniška šolska vrata. Skrb za razvoj šole in posluh za težave mladih naj bi bile njena odlika pri delu, kot ravnateljica pa menda vloge še fujne, pred katero bi vsi trepetali, ne zna in tudi ne bi hotela igrati.

Med izbranci Ribniškega pušeljca je tudi Tomaž Tomšič.

Ne samo zaradi tega, ker smo se Ribničani lahko ponašali z dejstvom, da je kot član slovenske rokometne reprezentance nastopil na olimpijskih igrah, marveč tudi zato, ker je svojo športno kariero začel na teh tleh in jo sila uspešno nadaljuje v eminentnih rokometnih klubih.

In da, letos smo še obogatili Ribniški pušeljci. Še šestemu smo ga pripeli. Alešu Žagarju. Ta mladi alpinist si zasluži ne samo občinsko priznanje, po katerega je, mimogrede, pozabil priti, ampak visoko priznanje športne stroke. Zasluži si tudi priznanje širše ribniške javnosti, saj je že drugič zapored prvenstveno smer poimenoval po Ribnici ali pa zakoličil tjakaj našo zastavo.

REŠETO

Spoštovani Ribničani,

te dni smo vsi v pričakovanju božiča in novega leta. Delo počasi zastaja in čedalje več časa namenjamo ocenjevanju minevajočega leta.

To je bilo leto, katerega prihod so povsod po svetu pričakali še posebej slovesno, z neprikritim navdušenjem in pričakovanji. Z njim se je začel milenium - novo tisočletje, in prav zaradi tega so letu 2000 marsikje dali še poseben poudarek.

Razglašeno je bilo za sveto leto, Slovenija ga je posvetila dr. Francetu Prešernu, ...

Ribnica je imela priložnost, da se je kot ena izmed šestih občin z več odmevnimi prireditvami vključila v največji slovenski kulturni projekt - v praznovanje 200-letnice rojstva velikega pesnika. Ribnica je bila namreč ena od šestih pomembnih postaj njegovega življenja. Prav na 200. obletnico Prešernovega rojstva pa je bil ribniški javnosti predstavljen še zbornik, ki je posvečen eni najpomembnejših ribniških osebnosti iz časa med obema vojnama, dekanu Antonu Skubicu, avtorju knjige Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine.

Letos smo si zadali in izpeljali pomemben projekt - predstavitev Ribnice na internetu, ki nas je še bolj približala javnosti in predvsem našim rojakom po svetu. Lahko se pohvalimo, da so naše strani zelo obiskane. Ni kaj, zelo smo zanimivi. Predvsem pa mnogi tudi na ta način iščejo in ohranjajo stik z domačim krajem.

Čprav še nismo razdelili premoženja z občino Sodražica - to ovira predvsem urejanje premoženjskih zadev z občani obeh občin - pa smo tudi letos uspeli dokončati nekaj pomembnih investicij. Tudi take, ki pomembno spreminjajo podobo občine in Ribnice. Ta dobiva vse bolj mestni videz. Zavedam se, da smo te cilje lahko dosegli le s premišljenim delom in dobrim sodelovanjem vseh občanov, svetnikov, občinske uprave in župana. Iskreno hvala vsem, ki ste z nasveti, odločitvami in razumevanjem oblikovali in spremljali naše delo.

V leto 2001 vstopamo z jasnimi cilji, odločeni, da naredimo nov razvojni korak na vseh področjih, da napravimo naše okolje še prijetnejše za življenje in še zanimivejše za naše obiskovalce.

Želim pa, da bodo naši napor in odločitve naleteli na prav tako veliko podporo in razumevanje, kot ste nam ga nudili preteklo leto.

Župan

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - odgovorna urednica

Metka Tramte - članica

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani: KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.100 izvodov

Naslov: Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel.: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto@ribnica.si

FAKS: 8361 091, 8369 765

Rok za oddajo gradiva za naslednjo številko: 11. januar 2001

Izid naslednje številke: 29. januar 2001

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridružujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridružujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrate v našem glasilu.

MED DOGODKI MESECA

Ribničani začeli sistematično pisati svojo zgodovino: IZŠEL JE I. RIBNIŠKI ZBORNİK

4

Avtorji zbornika o dekanu Antonu Skubicu zadovoljni z opravljenim delom. Kritike so namreč pozitivne.

Foto AP

V SREDIŠČU

Prihodnje leto sanacija prigoriskega jezca

6

AKTUALNO

Kandidat za podžupana Miha Klun
Ribnica v jugovzhodni regiji
Novoletnega praznovanja NE BO!

7

POGOVOR

Tatjana Dečman Žagar:

Občinska inšpektorica v mestecu Peyton, kjer vsakdo o vsem vse ve

8

NESPREGLEDANO, nepreslišano

Graditelji na Hrastju potrebujejo elektriko in vodo

10

BRALCI PIŠEJO

Zgodbe, ki jih piše življenje

26

KULTURNE DROBTINICE

29

RIBNIŠKI ŠPORT V LETU 2000

32

Dragan Golija prejel nagrado za življenjsko delo

Foto Kati Kostanjšek

Na slovesni prireditvi zbranih 330.000 SIT za nakup ultrazvoka!

ANTON SKUBIC osrednja osebnost v I. RIBNIŠKEM ZBORNIKU

Skubičev zbornik izdan - 172 strani sila zanimivega branja - Odslej se bo preko zbornikov vsako leto pisala in razkrivala ribniška preteklost - Drugo leto je na vrsti čarovništvo

Glede na to, kako je kulturna in občinska srenja zastavila nadaljnji pisni pregled naše zgodovine, bo potrebno zaradi lastne učenosti in védenja zbirati in shranjevati zbornike, ki naj bi odslej izhajali vsako leto po eden. Domači strokovnjaki zgodovinarji in etnologi, prebivalci in ostali poznavalci preteklega dogajanja bodo sestavljali ribniški mozaik in vanj vpletali pripovedi o življenju na naših tleh v različnih časovnih obdobjih.

Predstavitve zbornika sta se na nedeljski dan poleg množice ostalih udeležila tudi župnik iz Lipoglava, kjer je bil Skubic rojen, ter Skubičev sorodnik. Ribnica sicer ni uspela še uresničiti vsega, kar si je začrtala za obeležitev Skubičevega leta, ki se je uradno že izteklo. Spomladi naj bi bila nared tudi razstava v ta namen, županu pa se zdi utemeljen tudi predlog, da se Skubicu postavi kip v Parku kulturnikov. "Obeleževanje naj bo celostno - torej naj vključuje tako Skubičev kulturni kot zgodovinski delež." Da se je vse skupaj nekoliko zavleklo, je krivo tudi Prešernovo leto, ki je potekalo sprotno in je bila vanj posebej povabljen na ribniška občina, ena izmed šestih v Sloveniji. Sicer pa je Skubičev zbornik občino stal 2 milijona tolarjev.

Kot prvi si je svoje mesto v zborniku zagotovil dekan Anton Skubic, ki je v Ribnici kot duhovnik deloval 40 let in je s svojo odločnostjo, močatostjo, načelnostjo in premočrtnostjo, kot ga je orisal njegov naslednik župnik Maks Ipavec, zaznamoval tedanji čas. Njegovi oceni so se pridružili tudi avtorji, ki so zbornik javnosti v Miklovi hiši predstavili na isti dan, kot se je Slovenija spominjala Prešernove 200-letnice rojstva, 3. decembra. Datum je bil namensko istočasno izbran, saj je povezan s Skubicem v dveh ozirih: dekan je poskušal med leti 1914 in 1940 tudi Ribničanom predstaviti veličino poetovega ustvarjanja in je zapisal tudi dejstvo o Prešernovem šolanju v tem kraju. Hkrati pa je čas pred Svetimi Tremi kralji tisti, v katerem je Skubic pred 60 leti tudi nenadno umrl. Njegova smrt je skrivnostna in župnik Ipavec meni, da ni bila naravna, saj je "še nekaj tednov pred smrtjo kazal toliko življenjske radosti", in nihče doslej smrti 64-letnega priljubljenega duhovnika ni pojasnil. Bil je izjemen govorec in kot tak nepogrešljiv pri vseh najpomembnejših cerkvenih slovesnostih po Sloveniji, je dodal Ipavec. V svojih pridigah je

bil aktualen in neposreden, dotikal se je tako poslanstva družine, šole, veroučiteljev, kot problemov alkoholizma, socialne nepravilnosti in celo splava. Skubičeve govore, rokopise in tipkopise je sicer pregledovala, zbrala in uredila Renata Lesar in jih del tudi objavila v zborniku ter tako na neposreden in izviren način razkrila, zakaj je bil Skubic pravzaprav izjema med duhovniki tedanjega časa. Lesarjeva, ki je profesorica zgodovine, je na sami predstavitvi, ki se je udeležilo sedem od devetih avtorjev, ponovno opomnila, da se v župnišču nahaja izjemno pisno bogastvo, in bo treba arhiv, ki je sedaj v zelo žalostnem stanju, urediti. Župnijski arhiv je bil nasploh najpomembnejši vir raziskave Skubičevega življenja, ob bok pa se mu postavljajo tudi pogovori s starejšimi prebivalci naše doline, ki jih je opravil Janez Debeljak. Uvidel je, da so Skubica ljudje smatrali za markantno osebnost, "sicer nekoliko vzvišeneega, a zelo priljudnega človeka".

O Antonu Skubicu je dobro vedeti, da je bil vsestranski človek in s tem, ko je deloval tako na duhovnem kot kulturnem in gospodarskem po-

V SANITARNEM DELU ŠPORTNEGA CENTRA TUDI RADON!

Športni center, v katerem so se začela prva obnove dela, se je po opravljenih preiskavah izkazal tudi kot statično izjemno slabo postavljen objekt, medtem ko so strokovnjaki v sanitarnem delu odkrili celo radon in se bo treba dodatno ubadati še s to veliko in drago težavo. Ta radioaktivni element, ki naj bi bil posledica posebne strukture kraških tal, so odkrili že v mnogih objektih javnega pomena po ribniški občini, zato je utemeljen sum, da ga je moč najti tudi v stanovanjskih hišah, tako da namerava ribniška občina po besedah župana Tanka radonu v prihodnje posvetiti večjo pozornost. Medtem ko bosta občina in fundacija za šport letos namenili 50 milijonov tolarjev za gradnjo prizidka poleg dvorane, bo v občinskem proračunu za leto 2001 za obnovo dvorane, strehe, tribun in napeljava instalacij zagotovljenih kar 250 milijonov tolarjev. Od tega se 100 milijonov pričakuje z ministrstva za šolstvo in šport, je povedal župan Jože Tanko. Zaradi obnove del bo Športni center predvidoma zaprt od aprila do septembra prihodnje leto, nakar bo Občina poskušala pridobiti časovno uporabno dovoljenje, da se bo športni program lahko odvijal.

AP

Vojska zavlačuje z odprtjem ceste

Cesta skozi bivšo Kasarno, ki vodi preko sedanjega glavnega vhoda in ga še straži maloštevilčna vojska, še vedno ni v uporabi za širšo javnost. Pa bi morala biti, če bi veljal dogovor po oktrobrskem podpisu pogodbe župana in tedanjega obrambnega ministra Janeza Janše. 13. novembra zapornice še vedno niso bile dvignjene in ne bodo vse do takrat, dokler vojska ne bo pripravila projekta za tehnično varovanje objekta, ki je v njeni lasti. Ograjo in optični nadzor naj bi zagotovila še pred koncem leta, ker se je odločila, da bo varovanje prevzela v svoje roke, čeprav je bilo ob podpisu pogodbe rečeno, da se bo zanj potrudila kar občina sama.

Popravek

V tekst Lucije Kos Bartol SPOMIN NA TEŽKE ČASE IN BOŽJO POT, ki je objavljen v I. Ribniškem zborniku na straneh 91 do 94, se je prikradla napaka. Zadnji stavek v opombah na strani 92 pod številko 2 se pravilno glasi: Izguba kronike, ki so jo v povojnem času morali predati frančiškani oblastem in je potem niso dobili nazaj, je tudi med domačini vzbudila številna razglabljanja. Za napako se opravičujemo.

Uredniški odbor

dročju, je bil nepogrešljiv in vpliven del ribiškega vsakdana. Ustanovil in tudi vodil je hranilnico in posojilnico, bil predsednik Prosvetne zveze v kraju, odbornik Katoliškega tiskarskega društva, predsednik kluba SLS poslancev v oblastni skupščini in, seveda, sestavljal nam je znamenito Zgodovino Ribnice in ribniške pokrajine, ki je je žal ostalo le še nekaj izvodov. "Na tisoče ur je porabil za brskanje po arhivih in starih urbarjih in za tisk pripravil 700 pol rokopisa", v zborniku navaja Maks Ipavec. Skubic je za tisk pripravil tudi zgodovino Marijine božje poti pri Novi Štifti, na kar se je osredotočila Lucija Kos Bartol in odkrila, da je ta Skubičeva brošura pravzaprav njegovo prvo tiskano delo, saj je izšlo že leta 1941, medtem ko je Zgodovina Ribnica prišla na dan šele l. 1976 v Buenos Airesu. Za nekaj let naj bi se sicer uštel pri navajanju prve omembe Nove Štife, kar je kar nekaj časa povzročalo težave pri obeleževanju jubilejev... Bartolova je tudi opomnila na ime domačina Antona Lesarja, tudi duhovnika, ki s svojo zgodovino Ribniške doline v 19. stoletju predstavlja zelo verodostojen zgodovinski vir.

Brane Kozina, ki je zbral kratke utrinke iz obdobja, v katerem je Skubic živel in deloval, je poudaril, da je dekan takrat vendarle oral ledino v predstavitvi Doline. Zdaj pa bo to njegovo poslanstvo lahko nasledila občina, ki se je us-

merila v sistematično beleženje svoje lokalne zgodovine in v to pritegnila svoje mlade raziskovalce. Tudi dijake z Gimnazije Kočevje, ki so pod mentorstvom Janija Tanka raziskovali, kaj neki je Skubic objavljaval v časopisih, in odkrili, da je bil njegov prvi članek ravno o Prešernovem šolanju v Ribnici, ki je izšel ob 125-letnici pesnikovega rojstva.

Mihael Kuzmič pa se je bolj kot analize Skubica lotil njegove povezave z ribniškim rojakom Jožetom Miheličem, ki je bil tudi profesor Stare zaveze v ameriški državi Iowa in eden najzaslužnejših ljudi, ki so prišli v ZDA z Dolenske. Živel je namreč v času, ko je v Ribnici deloval Skubic in tako so v knjigi zbrana tudi njegova doživljanja.

Nasploh je treba zborniku na pot povedati splošno oceno, ki jo je bilo moč zaslediti že med predstavitvijo in tik po njej, češ da je izbor del v Skubičevem zborniku odličen. Branje je zanimivo, ker se v delu ne odkriva samo Skubica, marveč vse tiste male podrobnosti, tudi poimenske, ki nam nudijo vsaj nekaj vpogleda v takratno ribniško dogajanje.

Ribničani predvsem odkrivamo sami sebe.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

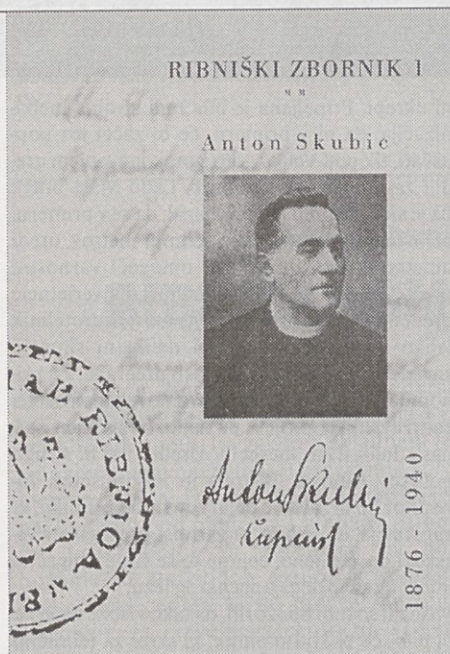
TUDI TAKO SE BERE SKUBIČEV ZBORNIK:

Odnosi med Skubicem in Ribničani so bili v glavnem zelo dobri. Kot vsaka stvar se tudi dobri odnosi včasih skrhajo. Že prve mesece l. 1914, ko je Skubic za stalno prišel v Ribnico, je prišlo do nesoglasja med njim in takrat zelo znanim podjetnikom Oražmom. Ta je imel na Mlaki, kjer je bila pozneje znana Žičnica, sprva večjo mehanično delavnico. Ščasoma pa je obrat razširil v manjšo tovarno telovadnega orodja, ki ga je prodajal pod oznako JOR, kar pomeni Josip Oražem Ribnica. Njegove kvalitetne izdelke so naročali po vsej takratni Jugoslaviji in tudi Čehi. Celo na olimpiadi v Berlinu l. 1938 so nastopajoči telovadili na orodju, ki je imelo oznako JOR. Zaposlil je mizarje, imel svojega sedlarja, ki je šival blazine in oblačil telovadne kože in konje, kovinske dele pa so mu oblikovali strojni ključavničarji. Za obdelavo železa je uvozil za tiste čase najmodernejše stroje, kot je stružnica s skobeljnikom in električni vrtalni stroj. Električno je sam proizvajal. Med drugim je imel pogodbo z občino za javno razsvetljava, da mora ponoči goreti 14 luči po ribniškem trgu. Če katera od žarnic ni gorela, je plačal penale.

K očitnemu razvoju in napredku Oražmove tovarnice je največ pripomogel Nemeč Franc Ilgner (1852 - 1914), rekli so mu Prus, ker je prišel iz vzhodne Prusije. Prus je dolga leta delal pri Oražmu, tako da so ga ščasoma vzeli za svojega. Ko je umrl, ga Skubic ni hotel pokopati v posečeni zemlji, ampak za židom, kot so rekli, kjer so pokopavali nekrščene in samomorilce. Prus je bil namreč protestant. In to edini v takratni ribniški fari. Protestanti v tistem času je pomenilo toliko kot krivoverec. Ta Skubičev odnos do njihovega delavca je Oražma globoko prizadel.

Kmalu po pogrebu je bilo, ko je Oražem na Mlaki, bilo je v temi, čez cesto pozdravil po nasprotni strani hodečega človeka: "Dober večer." Odgovor se je prav tako glasil "dober večer", vendar je Oražem prepoznal Skubičev glas. "Ne velja!" je zaklical Skubicu čez cesto. Tega spora dveh imenitnih tržanov se stari Ribničani še danes živo spominjajo.

Vir: Ribniški zbornik I, Janez Debeljak: DEKAN SKUBIC MED RIBNIČANI, str. 15

ZADRŽEVALNIK K SREČI PRESTAL STOLETNE VODE, A GA BO POTREBNO SANIRATI

Narasla voda se je ustavila le 30 centimetrov pod točko, ko bi se začela prelivati preko prigoriskega jezga. Potrebna bo njeno sanacija. Stanovanjske gradnje preblizu struge.

Seveda obstaja tudi najbolj črni scenarij, ki se praviloma ne bi smel zgoditi. Ta namreč, da bi se jez zaradi preobilice vode v hipu podrl in bi v najožjem delu struge, v Prigorici, poplavljal hiše do višine 6 metrov, saj bi se nadnje zgrnilo 9 milijonov kubičnih metrov vode. Praviloma bi se jez, če bi se res začel sesuvati, rušil po delih, kar pomeni, da bi bila tudi pritisk in količina vode, ki bi drla proti Prigorici in Dolenji vasi, manjša, in bi bilo tako več časa za začasno evakuacijo.

Štab za civilno zaščito je bil v pripravljenosti, saj bi moral v primeru, da bi se skozi izcedne cevi na pregradi začela izlivati kalna voda, takoj sprožiti alarm. Prebivalci bi se morali umakniti na točno določena zbirališča in še kako dobro je vedeti, da bi na višje ležeče površine morali nemudoma oditi skoraj vsi prebivalci Prigorice, razen iz hiš z zaporednimi številkami od 31 do 40 ter od 89 do 101 a. Zanje bi bilo predvideno zbirališče na območju bivšega podjetja INLES Hrast, d.d, kamor bi morali oditi tudi stanovalci ulice Za vodo.

Prebivalci iz Dolenje vasi, ki bivajo na Lončarski ulici, Šolski ulici, a le od hišne številke 24 do 30, Obrtniške ulice in ulice Petra Kozine pa bi se morali začasno umakniti na Hrib. Prebivalci Rakitnice v hišah s številkami od 1 do 4 ter številko 1 iz Kota pri Rakitnici bi se morali umakniti k Lovskemu domu, zaposleni na žagi Zobec ter prebivalci Blat s hišnimi številkami od 10 do 12 pa v stanovanjsko hišo št. 13. Na grozečo nevarnost bi 500 neposredno ogroženih stanovalcev za pregrado opozoril alarm pa tudi gasilci z zvočnimi sireni.

Gasilec in delavec Hidrotehnika sta na kritično noč s 23. na 24. decembra tudi dežurala na pregradi, saj so v primeru, ko voda preseže mejo sedmih metrov (najvišja je bila 7,04 m, kritična pa seže do 7,35 m), predvideni dodatni varnost-

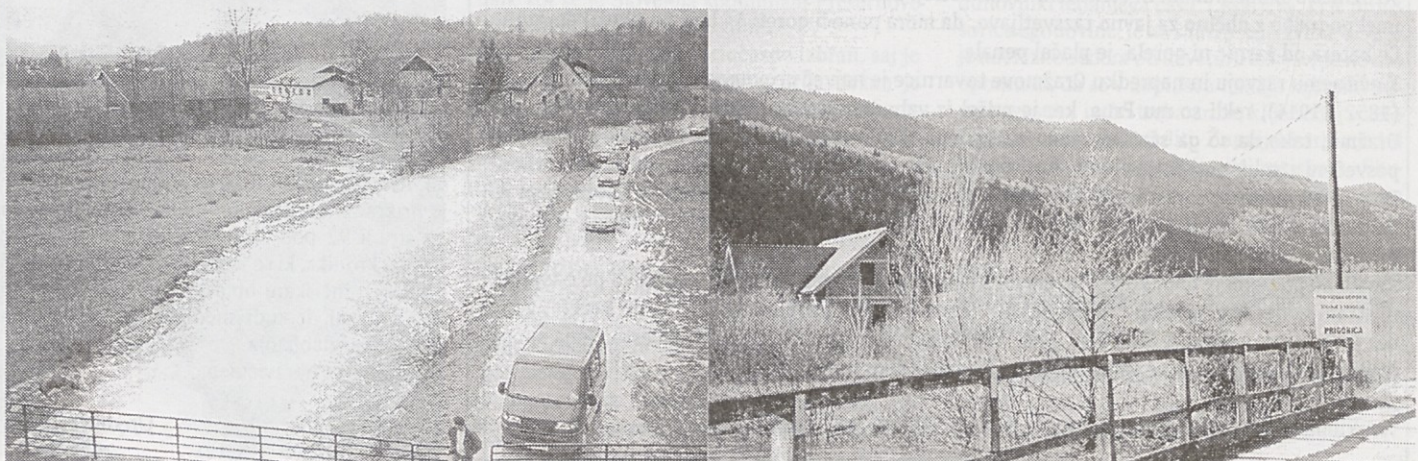
ni ukrepi. Pripeljana je bila tudi strojna mehanizacija, da bi v primeru, če bi začel jez popuščati, tik pod Veliko goro s prekopavanjem uredili zasilno strugo za odtok. Lado Mate pravi, da je sicer že pred leti predlagal, da se v primeru, če bi voda preseгла mejo sedmih metrov, uredi umetno strugo in se tako omogoči varnostni preliv, vendar se bo ta možnost najverjetneje preučila šele sedaj, ko se je tudi Hidrotehnik lahko v povsem konkretni delikatni situaciji zavedel, kje so pomanjkljivosti pregrade. Za prihodnje leto je tako načrtovana rekonstrukcija zadrževalnika, projekt pa naj bi bil narejen že v naslednjih dveh mesecih. Uredili naj bi strugo potokov Ribnica, Bistrica in Rakitniščica. Investitor bo država, je dejal župan Jože Tanko, ki zagotavlja, da je bilo za varnost prebivalcev vseskozi poskrbljeno, čeprav so se širile drugačne interpretacije dogajanja okrog jezga.

Vaščani so tudi opozorili, da tako visoke vode ne bi bilo, če bi Hidrotehnik, ki skrbi za tehnično delovanje zadrževalnika, pravočasno in dovolj visoko dvigoval zapornice. Isto je teden dni

poprej opazil tudi Lado Mate iz štaba za CZ in reševanje, in na center za obveščanje sporočil, da je zapornica vendarle premalo odprta in da je glede na obilno količino padavin pretok vode skozi pregrado premajhen. Hidrotehnik je takoj posredoval in v kritičnem obdobju zapornice dvignil celo na maksimalne tri metre, saj je moral sprostiti količino vode v zadrževalniku, da bi tako lahko vanj dotekale nove vode, ki so jih vremensolovci napovedali preko vikenda.

Eden izmed vzrokov, da zapornice ni pravočasno dvigoval, pa naj bi bila tudi nasprotovanja določenih prebivalcev, češ da jim poplavlja parcele. Nepoznavanje in podcenjevanje silovite moči vode in nepredvidljivih naravnih procesov je botrovalo tudi temu, da so ribiči in stanovalci ob strugi oz. zapornici sredi Dolenje vasi sami regulirali pretok vode. Namestili so svojo ključavnico in tako se je menda dogajalo, da je Hidrotehnikov delavec prišel spustiti ali dvigniti zapornico, nekaj minut zatem pa so vaščani ukrepali po svoje.

Kljub vsemu je tokrat poplavlilo le garažo v

MIHA KLUN KANDIDAT ZA PODŽUPANA

Gaberju, kjer je imel lastnik hiše, ki leži tik ob strugi, okrog devet centimetrov vode. Nепреvozna je bila tudi pot iz Gaberja do Dolenje vasi, zato so morali stanovalci uporabljati poljsko pot, ki vodi mimo kamnoloma. Zaradi maksimalnega izpusta vode je bilo poplavljenih tudi nekaj objektov ob strugi, pa tudi v Goriči vasi, na primer. In seveda, zadoljski most, ki ga strokovnjakom nikakor ne uspe ustrezno povišati, izgovarjajo pa se tudi na dejstvo, da imajo prebivalci Zadolja vedno omogočen obvoz po gozdni cesti do Prigorice.

V času velikega deževja pa tokrat ni poplavljal Dolenjevaškega polja kot leta poprej. Razlog za to naj bi bilo redno čiščenje požiralnikov, čeprav jih nekateri občani še vedno zasipajo z žagovino in zemljo ter jim tako onemogočajo njihovo naravno delovanje. Zasipajo in samovoljno ožajo tudi struge in Hidrotehnik je na silo odstranil umetne pregrade, ki so jih nekateri občani postavljali na Bistrici, da bi tako omogočil normalen pretok potoka.

Zadrževalnik, ki je eden največjih v Sloveniji, z 960 metri dolžine, osmimi metri višine in sprejme 9 mio m³ vode, vse od leta 1986, ko je bil zgrajen, ni bil obnovljen. Deležen je bil le enostavnega vzdrževanja, kot so košnje in čiščenje rešetk, pa še to naj bi bilo po izjavah nekaterih prebivalcev, ki živijo poleg jezca, nedosledno. Ostaja pa dejstvo, da je Ribnica od izgradnje jezca res varna pred poplavami, medtem ko so vsaj v zadnjih poplavah po Sloveniji prebivalci neposredno poleg jezca le dojelji, da za to plačujejo ceno: živijo tik ob grozeči nevarnosti. Le-te se doslej niso zavedeli, drugače ne bi ribiška družina zgradila čudovitega objekta komaj 50 metrov od jezca ali pa prebivalci gradili novih hiš bodesečno v strugi potokov.

Miha Klun, prav gotovo eden najmlajših kandidatov za tako visok funkcionarski položaj
Foto AP

27-letni svetnik Socialdemokratske stranke v OS, vodja pravnega področja na Inlesu, tajnik občinskega odbora SDS in nekdanji vodja ribniških študentov je tisti človek, ki ga je župan, kot edini pristojni za predlaganje svojega namestnika, tudi predlagal na ta visoki občinski položaj. Županu se zdi imenovanje strankarskega sokolega Miha Kluna smotno zato, ker želi še naprej tekoče opravljati svoje županovanje in je Klun primeren tudi zato, ker naj ne bi bil konfliktna oseba.

Komisija za volitve in imenovanja je sicer podprla imenovanje podžupana in predlagala tajno glasovanje, medtem ko se glede osebe ni opredelila. To niti ni potrebno, saj je odločanje prepuščeno svetnikom. Manjše negotovnosti je bilo menda zaslediti v vrstah SLS in SKD, medtem ko hušjih nasprotovanj v svetniških skupinah, ki jim je župan še pred redno sejo predstavil predlog, ni bilo. Klun naj bi funkcijo podžupana, če bo izvoljen, opravljal profesionalno 4 ure na dan. Pristojnosti mu seveda še niso določene, v osnovi pa podžupan le nadomešča župana v njegovi odsotnosti.

Glede na to, da se bo seja svetnikov odvijala na večer 19. decembra, ko bo časopis že v tisku, boste o (ne) izvolitvi seznanjeni tudi preko drugih medijev, mi pa bomo, kolikor bo svetniku Klunu uspelo zasesti ta položaj, pogovor z njim objavili v januarski številki.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

Regionalizem postaja tema št.1

S PRAZNOVANJEM 2001 NE BO NIČ

Ne bo ne mrkih obrazov, ne kritik vse povprek, kot so bile lani, ko je razburjal šotor in so se oči zavijale ob dragem 15-minutnem ognjemetu. Letos preprosto ne bo nič. Če si je že lani župan drznil potratiti kar 5 milijonov proračunskega denarja, mu ga je letos pobrala slaba državna proračunska politika. V ribniški malhi je tako nastala luknja, ki je idejo o silvestrovanju pred Miklovo hišo, pod milim nebom, in ne v šotoru, ter ob glasbeni spremljavi znanih slovenskih glasbenikov, pogoltnila. Menda se da tako potezo interpretirati tudi z besedami potencialnega organizatorja, da naj se prirejanja lotijo tisti, ki so vrednost praznovanja lani s kritikami izničili, ali pa župana, za katerega se je praznovanje končalo leta 2000, ko se je pompozno obeležilo le vstop v novo tisočletje.

AP

RIBNICA? SMER JUGOVZHOD.

Področnemu centru za razvoj gospodarstva, ki v Ribnici deluje od februarja, in to za pet bližnjih občin, bo zakon o skladnem regionalnem razvoju prinesel precejšnjo spremembo. Občini Dobropolje in Velike Lašče naj bi sodili pod območje Ljubljane, Ribnica, Loški Potok in Sodražica pa pod novomeško statistično regijo. Novomeški podjetniški center, ki bo prevzel funkcijo regionalnega razvojnega centra in v njem povezoval 16 občin, naj bi se priprave razvojnega programa lotil že januarja. Sklep o pristopu k temu JV razvojnemu centru so izglasovali tako sodraški kot potoški svetniki, ribniški pa so o tem razpravljali šele na redni decembrski seji (op.:po končani redakciji). Člani odbora za gospodarstvo in kmetijstvo so ga pozitivno že ocenili, saj navsezadnje ni nobene druge možnosti, čeprav se zavedajo, da Ribnica bolj gravitira k Ljubljani kot k Novemu mestu. Doslej še nobena od 16 povabljenih občin (Novo mesto, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika, Mirna Peč, Osilnica, Sodražica, Semič, Šentjernej, Škocjan, Trebnje in Žužemberk) ni zavrnila pristopa, saj bi to zanjo lahko pomenilo precejšnjo razvojno težavo. Država namreč podpira navedene

regionalne spremembe in novomeški razvojni center bo prevzel glavino vseh projektov, s katerimi bo možno kandidirati za sredstva evropskih strukturnih skladov.

Direktor ribniškega podjetniškega centra Janez Mate meni, da je takšna poteza premišljena in smiselna, saj se bo začela vzpostavljati mrežna organizacija med obstoječimi lokalnimi iniciativami. Razvojna strategija naj bi slonela na že lani pripravljenem dokumentu o strategiji razvoja Dolenjske, ki ga je v dogovoru z občinami ravno tako pripravljala novomeški podjetniški center. Zastavljena naj bi bila tako široko, da bi omogočala vse, kar je razvojno sprejemljivo, je dejal Mate. Glede na to, da Ribnica ne izpolnjuje več nobenega pogoja, ki bi jo opredeljeval kot območje s posebnimi razvojnimi problemi, in bi se zato vanj stekala dodatna podporna sredstva, je priključitev v JV regijo skorajda nuja.

Stroški priprave programa naj bi posamezne občine stale med 30.000 in tremi milijoni tolarjev, odvisno od števila prebivalcev. Ribnica bi morala v prihodnjem letu tako plačati 700.000 tolarjev.

A.PAHULJE

TATJANA DEČMAN ŽAGAR, občinska inšpektorica

Na dejstvo, da po ribniških ulicah sedaj kroži občinska inšpektorica, se bo treba še navaditi, saj smo imeli doslej le odloke, kjer niso bile določene ne mandatne kazni ne ustrezen nadzor. Kot taki so bili zato večinoma le zakonski privesek, brez vsakršnega učinka, kar je bilo še posebej čutiti na področju varovanja narave.

Posel inšpektorice v tako majhni dolini tudi ni zavidanja vreden, saj jo bo spremljal marsikakšen osovražen pogled s tega ali onega konca ulice, ko bo še naprej opravljala svoj vsakodnevni nadzor in izrekala opomine. Kljub vsemu so jo Ribničani in Sodražani v dobrih pol leta njenega dela dobro sprejeli, saj grobih verbalnih napadov ali fizičnega napada ni bila deležna. Je pa res, da ni doslej določila še nobene denarne kazni, ker so vsi, ki so bili na prekršek najprej opozorjeni, opomine tudi upoštevali.

Že bežen pogled po okolišu priča o kar nekaj občutnih kršitvah občinskih odlokov, v katerih so zanje zdaj končno predpisane kazni. Kako to, da v 114 primerih, kolikor se jih je znašlo na Vaši mizi, niste izrekli še niti ene denarne kazni?

"Tako je bilo tudi dogovorjeno z županom. Da se prebivalce najprej z odločbo opozore in se jim s tem ponudi možnost, da sporno zadevo legalizirajo ali pa povrnejo v stanje pred kaznivim posegom. V vseh primerih so to tudi storili, ker je šlo večinoma za nepoznavanje obstoječih predpisov."

Potemtakem lahko sklepamo, da nimate nikakršne pristojnosti nad črnimi gradnjami, ker le-te še vedno stojijo. Najsi bo v romskih naseljih ali pa v samem mestnem naselju. "Občina ima pri nadzoru črnih gradenj zelo malo pristojnosti, ker je le-ta v rokah državnih inšpektorjev, saj sloni na zakonih, ki jih prepíše vlada. Občinski inšpektor pa je zadolžen le za izvrševanje občinskih odlokov. Vemo pa za vrsto črnih gradenj. Takšnih večjih je v ribniški občini okrog 50! Tudi hotel pa vikendi in celo stanovanjske hiše. Zavod za gozdove je nedavno tega popisoval nezakonito zgrajene vikende v Mali gori in jih našel kar 25. Država žal ni učinkovita pri reševanju teh težav, saj je bilo v Sloveniji v zadnjih letih le sedem črnih gradenj porušenih in tako dejansko dobi človek občutek, da prav vsakdo dela, kar se mu zazdi."

Glede na to, da se te anarhije zavedamo, ali ni vsaj neke vmesne rešitve, ne pa taka brezupna vdaja?

"Ne, vmesnih sankcij ali postopkov ni, do rušitve pa zaradi težav pri razpisih, saj se nanje noče javiti noben izvajalec, tudi ne pride. In tudi občina nima nikakršne pravne osnove, da bi se vtaknila v zadevo. Lokalna skupnost lahko le blagohotno opozori na napake, države pa ne more nadzirati."

Kolikor vem, pa temperaturo precej dviga objekt v samem središču Ribnice. Hotel.

"Da, toda ni moja pristojnost, da jo ožigosam kot črno gradnjo. To je z odločbo 16.11. storil gradbeni inšpektor, ki je odredil, da jo mora lastnik povrniti v stanje, kot je bilo pred obnovo. Rok je bil 20 dni. Sama bom v tem primeru lahko ukrepala le, ker gre pri obnovi tudi za poškodovanje občinske lastnine. Konkretno, ker je z mesta odstranjen prometni znak, ki označuje potek prednostne ceste, ter poškodovanje granitnih kock. Občina je pri vsem tem tako nemočna, da smo sprožili celo odškodninsko tožbo."

Sodelovali ste tudi v zapletu okrog bukovega parkirišča, ki ga ima za dobo 99 let v najemu Ribniška krajevna skupnost, vendar si ga je sin najemodajalca predčasno prilastil. Nasipnega materiala ni umaknil, čeprav je predpisani rok že potekel. Zima je tu - kaj boste torej storili?

"Že pred dvema mesecema je župan naročil Komunalni, da naj material odpelje s parkirišča, in isti zahtevek v vednost posredoval tudi D. Zobcu. Ta se je preko odvetnika pritožil in občini zagrozil s tožbo, kolikor bo pesek odpeljan. Težava je v tem, da gre za vsaj 20 tovarnjakov nasipnega materiala, ki ga občina nima kam odložiti. Lahko ga deponira, ne sme pa ga porabiti na primer za utrjevanje nasipa na deponiji, ker bi ga s tem odtujila. Sama sicer ne posegam v premoženjsko - pravne zadeve, medtem ko bo občina, ki ima pravico do posesti 99 let, primer uredila preko sodišča."

Še na zadnji občinski seji so svetniki razpravljali o prenovljenih odlokih, ki so Vam končno omogočili delo. Jasen je nadzor, predvsem pa so sedaj določene kazni. Toda kar nekajkrat pa le imate zvezane roke, če sodimo že po navedenih nekaj primerih?

"Noben predpis ni idealen, vendar je teh šest popravljenih odlokov vsaj osnova, na podlagi katere lahko ukrepam. Neposredne denarne kazni sicer nisem še nikomur izrekla, kot sem že povedala, čeprav bi jo lahko, a so bile vpletene finančno nesposobne stranke."

Storilci so torej znani. Zakaj ni tako tudi v primerih onesnaževanja narave, kjer se še nikogar ni zalotilo pri dejanju, kar naj bi bil pogoj za kazen?

"Zadoščale bi tudi pričé ali fotografija, sicer pa vsakdo o vsem vse ve, tako da skoraj vedno obstaja utemeljen sum glede kršiteljev, saj ponavadi zadošča že to, da se povpraša nekaj oseb. Tako je tudi v primeru metanja odpadkov tik nad vodnim zajetjem pri Novi Štifti, ki je pomembno tako za sodraško kot ribniško občino. Sanitarni inšpektor ga je dvakrat že skoraj zaprl, saj so prišle vanj celo odplake iz greznic. Nekateri pa zajetje še dodatno onesnažujejo z odpadki, ki jih mečejo celo tik

pod tablo: prepovedano odlaganje smeti. Gasilci so lokacijo že počistili, a smeti so znova tam. Priča je videla človeka, ki to počne, in kar je najbolj ironično-sam pije taisto vodo, ki jo tudi onesnažuje."

Kateri zakon pa trenutno sploh varuje naravo oz. jo varuje na način, ki ne omogoča prevelikih pravnih praznin?

"Varstvo narave je nasploh urejeno z republiškim zakonom, medtem ko v občini obstajata Odlok o varstvu pitne vode in Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih voda. Slednji se ubada tudi s problemom greznic in čistilnih naprav, na račun katerih je tudi že prispelo nekaj prijav. Med drugimi tudi z Jurjevice, češ da naj bi bila kanalizacija cele vasi priključena na meteorni del. Je pa res, da je občinski Odlok o varstvu okolja še iz leta 1987 in je na tem področju velika pravna luknja. Grobi osnutek noveliranega odloka je že napisan."

Koliko pa vaše delo ovirajo zastareli in večinoma povsem neuporabni odloki?

"Pri zastarelih odlokih je trenutno težavno tudi to, da so kazni zapisane v dinarjih. Tako sploh ne morem ukrepati pri kaljenju javnega reda in miru ter kaznovati metalce petard ali posredovati pri npr. delovanju letnega vrta pozno v noč. Lahko pa ukrepa policija. Novejših odlokov je sedaj od 10-12 in so vsekakor bolj operativni kot starejši. Tudi v prihodnje bo treba pisati v odloke take določbe, ki so praktično izvedljive!"

Bi lahko že rekli, da ste v svojem delu uspešni, glede na to, da ste jih od obravnanih 114 primerov v pol leta rešili okrog 50?

"Dovolj uspešno, ker je le malo takšnih zadev, ki so nemudoma rešljive. Rešeni so tudi primeri, kjer je stranka izvršila odločbo, večinoma pa so se slednje nanašale na umik barak, kamenja ipd., kar so ljudje nameščali v varnostne pasove cest. Vrsta zadev pa bo na svoj konec čakala še vrsto let. Gre za zapuščena vozila in neupoštevanje odloka o plakatiranju na primer."

Ali je večina primerov na podlagi prijav ali jih je precej bolj odraz Vašega terenskega dela in ugotavljanja kršitev odlokov?

"Večinoma so res na osnovi prijav, ker so le-te nekako vzročno-posledične narave, v smislu sosed prijavi sosed. Inšpektor pač ne more biti vsepovsod prisoten."

Kateri odloki pa se najbolj kršijo?

"Največje težave so pri lastnikih obcestnih zemljišč, ker imajo ti preglavice z vozniki, ki vozijo po teh pasovih, a ker gre za varnostne cestne pasove, lastniki ne smejo postavljati nikakršnih fizičnih ovir. Ti varnostni pasovi so sploh problematični, saj ljudje, tudi če so lastniki, po odloku o občinskih cestah ne smejo v razdalji 2 ali 4 metrov postavljati niti reklamnih ali ostalih napisnih tabel, saj bi ovirale preglednost pri vožnji in ogrožale varnost ostalih udeležencev v prometu. Ljudje pogosto v teh pasovih sadijo tudi smreke ali grmičevja. Kaj kmalu se bo na teren odpravila komisija in določila, katere žive meje bo treba pristriči."

In še največ negotovanja ob Vašem nadzoru je bilo slišati ravno od lastnikov lokalov, trgovin ipd., ki so svoje reklamne napise ali dnevno ponudbo postavili pred svoje objekte. Človek dobi občutek, da se spet lovijo in nadzirajo tiste res majhne, skorajda nepomembne kršitve, medtem ko se res pomembnih ne more zaradi slabe državne regu-

Najbolj nenavaden primer?

"Prijava, da sosedje, ki so tudi solastniki parcele, iz kahle zlivajo iztrebke na njihov del zemljišča."

Najbolj smešen?

Hud prepir glede drv, ki jih je neki možakar postavil v varovalni pas ceste in bi jih moral zaradi boljše preglednosti voznikov umakniti. Tega ni hotel in je najel pravnika iz ugledne ljubljanske pravne družbe. Vnel se je prepir vseh navzočih, letele so opazke in neka ženska je "poštirkane-ga" pravnika celo začela vleči za rokav, tako da je zapisnikarici rekel: "Vnesite v zapisnik, da se me ženska dotika!"

lative, oz. ker Vi, kot občinska inšpektorica, nimate nikakršnih pristojnosti.

"Ravno odlok o plakatiranju in reklamiranju je zelo jasno določil, kaj so kršitve. Zavezuje pa nas tudi junija izdani pravilnik o prometni in neprometni signalizaciji ob javnih cestah, ki določa, da sta 2 metra (pločnik) v mestnem naselju rezervirana izključno za prometno signalizacijo. Tam, kjer pločnika ni, je predpisan pas 5 metrov od vozišča. Večina podjetij pa ima panoje nameščene v prepovedanih petih metrih in le-ti odvrtačajo pozornost voznikov. Občinski inšpektorji smo dolžni nadzirati izvajanje tega pravilnika ob občinskih cestah. Vse lastnike sem tudi sicer najprej opozorila na kršitev in jim dala možnost, da zadevo legalizirajo. Pridobiti morajo soglasje občine, Direkcije RS za ceste in odločbo o priglasitvi del. Če tega do določenega roka ne bodo storili, bomo pač reklame odstranili na njihove stroške."

Kot naj bi se po novem zgodilo tudi v primeru zapuščenih vozil?

"Če bo vozila odstranila Komunala ali pa podjetje, ki ga bo pooblastila občina, jih bo odpeljala na določen prostor, nakar ga bo lastnik lahko v roku osmih dni odpeljal, a bo moral poravnati vse dotodanje stroške, tako odvoza, skladiščenja, kot same zapustitve vozila.

Če se lastnika ne bo našel, bo te stroške krila občina. Z novim letom naj bi bil odvoz dejansko urejen, je pa že sedaj precej pritožb, predvsem iz blokovskih naselij. Določeni lastniki stanovanj imajo na parkirišču vozila, ki jih uporabljajo le za skladiščenje grabelj ali gajbic in s tem odžirajo še tisto malo parkirnih mest. Ob tem lahko omenim, da se bomo z odlokom lahko znebili tudi znamenitega fička v Žlebiču, saj bomo lahko zapuščena vozila odstranili tudi z zasebnih zemljišč. Lastniku bomo sicer najprej določili rok in če ga ne bo upošteval, bomo vozilo odpeljali na njegove stroške."

Na katero področje bodo usmerjene Vaše nadaljnje preiskave?

"V bistvu je moj nadzor možen tudi nad zadevami, ki so financirane iz občinskega proračuna. Pereče je predvsem zdravstveno zavarovanje, ki ga Občina plačuje tistim, ki so povsem brez dohodka, znano pa nam je, da se precej prejemnikov ukvarja z "vrtičkarstvom", in tako do plačila zavarovanja niso upravičeni. Podobno je z vlogami za olajšave pri plačilnih razredih v vrtcu, kjer starši navajajo nerealne podatke o premoženjskem stanju. Bistvena težava pa je pravzaprav v tem, da ni davčno-finančne policije oz. inšpekcije kot na primer v Italiji. Naša država trenutno nima na tem področju nikakršne regulative, čeprav se pripravljata ustanovitev posebne socialne inšpekcije. Položaj je neroden zato, ker v mestecu Peyton vsi vemo za vse in je tako težko spregledati, da nekdo poda na občino vlogo, v kateri navaja, da nima nikakršnega premoženja, po ribniških ulicah pa se vozi z luksuznim avtomobilom."

Pogovarjala sem se ALENKA PAHULJE
Foto AP

2001

NASLEDNJA ŠTEVILKA
REŠETA IZIĐE
29. januarja

ZARADI MILE ZIME TRENUTNO PRIHRANILI 17 MILIJONOV TOLARJEV

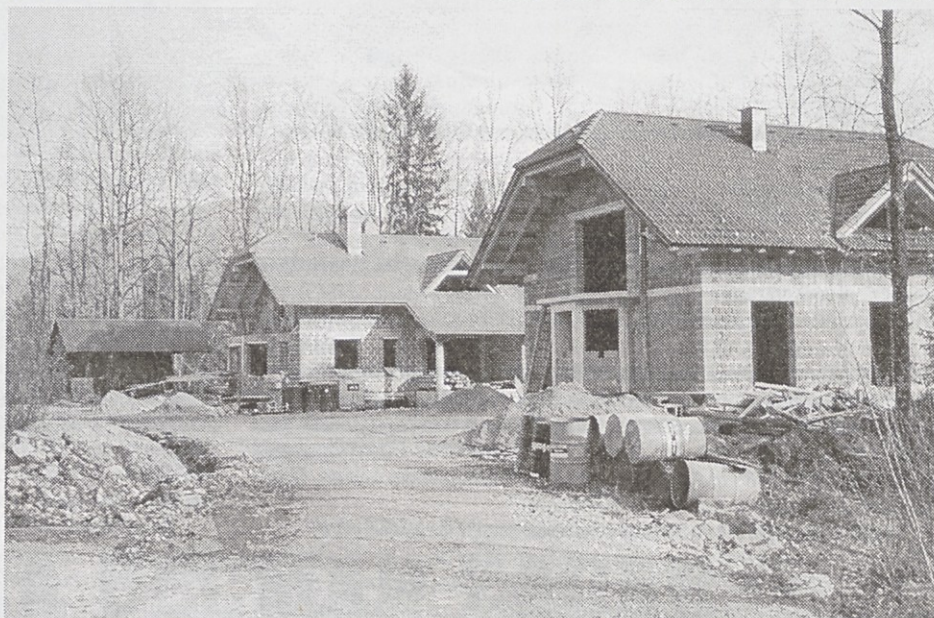
15. decembra se je otrokom, ki so do tedaj vsako jutro tekli k oknu, upajoč, da je zapadel sneg, le razvedril obraz. Zimska služba tako Cestnega podjetja NM na glavni kot Komunale na lokalnih cestah je še dan pred sneženjem namestila zadnje količke ob robovih cest. Zaradi napovedi o možnih poledenitvah asfaltnih ploskev so bile najpomembnejše ceste tudi že posute, tako da je prvi vtis ob prvem snegu dober. Je pa tudi res, da je bilo snega prvo noč le za priokus, tako da so se morali otroci že v zgodnjem jutru odpraviti ven, če se niso hoteli igrati v plundri. Odraslim je seveda sneg pogosto odveč. Še posebej, če ne obstane na tleh in tako ne ustvarja nikakršne zimske idile. Preobilno sneženje, kot je bilo v posameznih krajših obdobjih lani, pa sploh povzroča nejevoljo, ne samo pri voznikih, ki morajo čakati "snežne vzdrževalce", da jim omogočijo pot v svet, marveč pri prebivalcih nasploh. Če pločniki niso očiščeni tako, da bi človek lahko delal korak za korakom, ne pa okorno prekladal nogo za nogo po preozko očiščeni potki... Če ceste in pločniki niso posuti s solno mešanico prej, preden začne pot ledeneti... Če je treba pol dneva ali še dlje čakati, da ti splužijo v bližini hiše in se moraš potem truditi okrog svojega praga še najmanj uro (precej si jih je zato že kupilo stroj za odmetavanje snega in čeprav zanj plačajo tudi okrog 500.000 tolarjev, se z njim precej pohvalijo)... Če kooperant s plužilcem za sneg odvrže sneg na tvojo parcelo in spomladi zaradi soli, ki se zažre v zemljo, več "rož'ce ne cveto"... Da je sneženje kolikor toliko zamudilo svoj pričakovani čas, je pravo olajšanje zagotovo za zimsko službo, ki je kot pripravo na sneg opravljala le manjša vzdrževalna dela. Še večje pa za občino, ki je lanskega novembra za čiščenje snega in posipanje cest porabila 8,2 milijona tolarjev, lanskega decembra 8,9 mio SIT, letošnjega januarja 4,5 mio SIT, februarja 2,9 in marca 2000 2,8 milijona tolarjev. Novost na ribniških ulicah pa bo to zimo, če bo le snežena, gotovo tudi inšpektorica, ki bo pri čiščenju pločnikov nadzirala prebivalce, pri vsakodnevem delu pa zimsko službo. Dopolnjeni občinski odlok namreč določa, da morajo prebivalci ne samo čistiti pločnike, marveč morajo na strehe namestiti tudi snegobrane, da sneg ne bi zdrsnil na javne površine. Izvajalci in podizvajalci zimske službe pa se bodo znašli pod nadzorom inšpektorice tudi, če bo na njeno mizo prispela kakšna pritožba o nekorektno opravljenem delu.

AP

PRVI LASTNIKI NA HRASTJU ČAKAJO ELEKTRIKO IN VODO

Na novem zazidalnem območju Hrastje so zrasle tri stanovanjske hiše, čeprav so komunalni prispevek v višini od 28 do 29.000 nemških mark plačali štirje lastniki. Za samo zemljišče so plačali dodatnih 20.000 DEM, in zavoljo tako visokih stroškov se je že ob začetku občinskih razprav o področju, kjer naj bi bilo postopoma zgrajenih do 266 objektov, te cone oprijelo ime "Beverly Hills". Zdaj so taisti lastniki radovedni, kdaj neki jim bosta priklopljeni voda in elektrika. "Navsezadnje smo zato plačali komunalni prispevek," je dejal eden od lastnikov. Prav tako upajo, da jim bo zimska služba plužila cesto, saj bi delo nekateri radi nadaljevali tudi pozimi.

godovanje, saj so na dom prejeli ponudbo občine, ki je kvadratni meter zemljišča, katerega je označila kot pašnik, na osnovi cenilca gradbene stroke pripravljena odkupiti za 1.700 SIT. Ponudba se jim zdi občutno prenizka. Realni izračun namreč pokaže, da bi za povprečnih 22 m² zemljišča lastnik prejel komaj 34.000 tolarjev, določeni lastniki pa zagovarjajo stališče, da bi morala občina ponuditi vsaj takšno ceno, ki bi bila premo sorazmerna z vsoto denarja, ki so jo morali plačati za komunalni prispevek in parcelo. Torej 6200 SIT/m². Koliko bodo glede tega sploh možni dogovori, bo jasno kasneje, vsekakor pa bi nepripravljenost na razumen kompromis lahko povzročila, da bi občina zara-

Prve novozgrajene hiše na Hrastju

Foto AP

Župan je dejal, da bo treba od lastnikov najprej odkupiti dele zemljišč, po katerih bo moč napeljati vso potrebno infrastrukturo - elektriko, vodo, telefon, javno razsvetlavo in kanalizacijo. Projekti so že narejeni, župan pa pričakuje, da bo zemlja za cestni koridor odkupljena v dveh mesecih. Toda med lastniki je že slišati ne-

di nestrinjanja lastnikov ne dobila gradbenega dovoljenja za vzpostavitev cestnega koridorja, in tako ne bi mogla uresničiti tistega, kar obljublja 30.000 DEM plačanega komunalnega prispevka.

AP

Prvi letošnji sneg! V Sajevcu ni bilo nič manjše veselje kot vsepovsod drugje po dolini.

Foto AP

NA DOLENJEVAŠKEM POLJU SE BO ZAČELO S KOMASACIJO

Občina je zbrala 90-odstotno soglasje, ki ga je iskala pri več kot 500 lastnikih 293 hektarjev polja. Po drugih katastrskih občinah je soglasje za združevanje zemljišč nižje, Jurjevica pa sploh še ni prišla na vrsto.

Na Dolenjevaškem polju je ribniška občina uspela zbrati kar 90-odstotno soglasje lastnikov kmetijskih zemljišč in bo tako lahko začela s postopkom komasacije, ki bo omogočila ustvarjanje večjih površin, primernih tudi za obdelovanje. Marsikdo bo zemljo prodal, najsi da bo šlo za menjavo med samimi lastniki ali pa bo zemljo odkupil Sklad kmetijskih zemljišč. Ravno Dolenjevaško polje je bilo tipičen primer pretirane razdrobljenosti, saj si je na 293 hektarjih zemljo lastilo kar preko 500 lastnikov. Veliko zemljišč zaradi svoje majhnosti sploh ni bilo obdelanih, tako da je postala zanemarjenost polja pereč problem. Odslej naj bi tamkaj nastajale vsaj 2-do-3 krat večje parcele, zaradi česar bo občina tudi za košnjo komasiranih površin lažje najela najemnika, saj ne bo potrebno toliko dogovorov kot do sedaj. Ko bo postopek komasacije zaključen, bodo namreč znani t. i. čisti lastniki, medtem ko solastnikov ne bo več, je dejal župan Jože Tanko.

V štirinajstih dneh naj bi šli občinski predstavniki skupaj z izvoljenim komasacijskim odborom in Geodetskim zavodom na teren, da bi tako tudi uradno določili območje, kjer bo potekala komasacija, nakar naj bi Upravna enota izdala tudi ustrezno odločbo za uvedbo postopka.

V drugih katastrskih občinah je občina dosegla manjše soglasje lastnikov, vendar tam postopka niso vodili tako intenzivno kot v primeru Dolenjevaškega polja, je dodal župan. Najvišje, 60-odstotno soglasje, je trenutno v Rakitnici (Prigorica 30%, Goriča vas 50%), medtem ko v Jurjevici občina s postopkom sploh še ni začela. Tam se nasploh pričakuje najnižja stopnja soglasja, je dejal župan. Predvsem naj bi bili za komasacijo manj zainteresirani lastniki večjih površin, ker le-te niso razdeljene med solastnike. Podobno se bo verjetno dogajalo tudi pri Svetem Gregorju in na Velikih Poljanah, kjer je bila navada, da je samo en dedič podedoval zemljo. Postopki komasacije naj bi bili zaključeni prihodnje jesen, v celoti pa naj bi jih financiralo ministrstvo za kmetijstvo, kolikor jih bo seveda odobrilo.

A. PAHULJE

Nova Štifta je druga najlepša med hribovskimi kraji!

Priznanje ji je podelila Turistična zveza Slovenije v okviru akcije Moja dežela lepa in prijazna, v kateri je v osmih kategorijah tekmovalo 106 krajev. Med hribovskimi kraji je sicer zmagala Drežnica, priznanje za Novo Štifta (ki si 2. mesto deli z Jezerskim), pa sta 17. novembra v Slovenskih Konjicah prevzela sodraški župan in pater Niko.

AP

0 projektu Po poteh naravne in kulturne dediščine - Slovenske korenine Možnost koriščenja predpristopne pomoči SAPARD

Regionalni projekt 14 občin med Idrijo in Kolpo, s sedežem v Ribnici, uspešno nadaljuje s svojimi aktivnostmi.

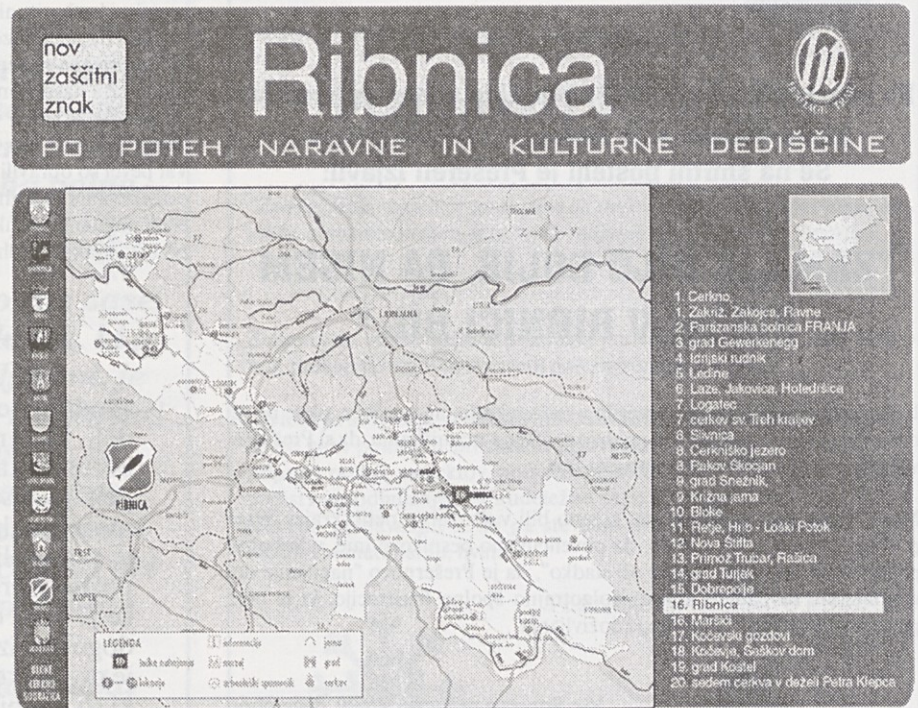
V začetku decembra smo zaključili s 70-urnim izobraževanjem za vodenje turistične dejavnosti na kmetiji. Potekalo je v Kočevju za občine Dobrepolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnico, Ribnico, Sodražico in Velike Lašče. V februarju bo enako izobraževanje organizirano še v Logatcu za ostale občine, tako da so vsi, ki se niso uspeli udeležiti izobraževanja v Kočevju, dobrodošli v Logatcu.

Cena na udeleženca je 10.000 SIT, vse ostale stroške krije projekt. Podrobnejše informacije dobite na "Začasnem združenju projekta", pri Alenki Henigman, tel. 83-69-330. Do konca leta bo projekt tudi že imel svoj zaščitni znak, na izbranih lokacijah pa bodo v začetku naslednjega leta stale označevalne table, katerim bodo

sledile pojasnjevalne table in kazipoti. Ravno tako potekajo tudi že aktivnosti na področju trženja, oblikovanja konkretnih turističnih programov, prodajnega kataloga, zgibank, izobraževanja za tuje jezike.

Ena od priložnosti za posameznike in lokalne skupnosti na projektnem območju bo v naslednjem letu tudi možnost prijave na javni razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - podpore projektom v okviru predpristopne pomoči EU - program SAPARD. Ukrepi so namenjeni fizičnim osebam, podjetnikom, lokalnim skupnostim, ki sodelujejo v regionalnih razvojnih projektih podeželja. Trenutno potekajo v Sloveniji 3 takšni projekti, eden izmed njih je tudi projekt "Slovenske korenine".

A.HENIGMAN, koordinatorka projekta

Primer označevalne table, ki bodo stale na vseh lokacijah, vključenih v projekt.

Prosilci bodo lahko kandidirali za nepovratna sredstva predpristopne pomoči v naslednje namene:

1. Izgradnja in ureditev prostorov in nakup opreme za opravljanje turistične dejavnosti na kmetijah,
2. zunanja oprema na turističnih kmetijah za potrebe turistov,
3. ureditev prostorov in nabava opreme za opravljanje domače obrti na kmetijah,
4. investicije v gospodarska poslopja, notranjo opremo gospodarskih poslopij in nakup kmetijske mehanizacije v živinoreji in pridelavi krme na področju priraje in predelave mleka in mesa ter povečanja osnovne črede.

Višina podpore v obliki nepovratnih sredstev za posamezne namene znaša od 30% do 50% priznanih investicijskih stroškov, vendar so za pridobitev subvencije (npr. velikost hleva, stalez živine, velikost kmetijskega gospodarstva, status...)

postavljeni še drugi pogoji. Vse informacije o predmetu podpore, obliki, višini in pogojih za njihovo pridobivanje, lahko dobite na:

- Občini Ribnica, Oddelek za gospodarstvo in kmetijstvo, Darja But, tel. 837-20-25 ali na
- Področnem centru za razvoj gospodarstva, Janez Mate, tel. 83-69-331.

Vse zainteresirane, ki nameravajo investirati v kmetijska gospodarstva oziroma v razvoj in popestritev gospodarskih dejavnosti na podeželju, vabimo, da začnejo nemudoma s pripravo projektov oziroma zbiranjem potrebne dokumentacije. Predvidoma v februarju naj bi bil za te namene javni razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Resnična škoda bi bila, da ne bi bilo pripravljenih programov, s katerimi bi lahko ta sredstva izkoristili.

DARJA BUT

vodja oddelka za gospodarstvo in kmetijstvo

Pri branju Glose

Foto M. Vrh

Še devet dni nas loči do konca obeleževanja 200-letnice Prešernovega rojstva, žal pa na Prešernov rojstni dan v Ribnici ni bilo nobene slovesnosti, ki bi bila prav posebej posvečena temu dogodku.

Komorni zbor KUD Gallus se je tako domislil, da bo Prešernu v čast pred bivšo ribniško šolo izvedel kratek koncertek. Zapeli smo Zdravljico in še dve pesmi: Luna si je in Nmou črnez izaro.

Tenorist Robi Latin, ki nadvse rad prebere, karkoli mu pride pod roke, pa je prebral Prešernovo Gloslo. Pristopilo je celo nekaj naključnih gledalcev, iz mimovozečih avtomobilov pa so nas z začudenjem opazovali radovedni obrazi.

Če ne drugim, smo s petjem veselje naredili vsaj samim sebi.

ANDREJA P.

Po koncu obeleževanja 200-letnice poetovega rojstva pa še bodalo, ki je zadelo v ribniški ponos. Še na smrtni postelji je Prešeren izjavil:

"ZAME BI BILO BOLJE, DA NISEM NIKOLI V RIBNICI BIL."

Le kaj se mu je tako hudo zamerilo v našem kraju, ne ve nihče, plete pa se nešteto ugibanj in nekako vsa najdejo stičišče v razmišljanju, da si Prešeren v Ribnici še zdaleč ni gasil samo uka žeje.

Miha Naglič nas je Ribničane, ki smo bili v družbi še petih krajev letos posebej povabljeni in izbrani, da poveličujemo pesnikovo ime, v Sobotni prilogi Dela opomnil "kratko ali sladko", da je Prešernovo "nagnjenje do mladostnic sovpadalo z neko dolgotrajno spolno frustracijo, ki je bila posledica njegovega "ribniškega doživljanja".

Vir: Sobotna priloga, Delo, 9. decembra
Slačenje in oblačenje Prešerna po merah časov
PROFANACIJA PESNIKOVE IKONE

Praznovanje Prešernovega leta se počasi zaključuje. Veliko prireditev je bilo po raznih slovenskih krajih. Od osnovnošolskih proslav do osrednje svečanosti v Cankarjevem domu na Prešernov rojstni dan.

Posebno zanimiv pa se mi je zdel koncert samospenov mladih slovenskih skladateljev na Prešernova besedila, ki ga je priredilo Društvo slovenskih skladateljev v Cekinovem gradu v Ljubljani.

Ko sem prejela vabilo, so me najprej pritegnila velika imena slovenskih koncertnih in opernih pevcev: Marko Fink, Marjan Trček, Mateja Arnez, Juan Vasle.

Med imeni mladih skladateljev-šolcev pa zagledam ime bivše učenke naše glasbene šole: NINA ŠENK. Drugih imen nisem poznala.

Najbolj se mi zdi zanimiva kombinacija koncerta: mladi, še neznani skladatelji-priznani in najboljši pevski umetniki, vez med njimi naš največji poet France Prešeren.

Uvodno besedo na koncertu je imel profesor in skladatelj Pavel Mihelčič. S kakšnim spoštovanjem in zaupanjem v njihove sposobnosti je predstavil te mlade ustvarjalce! 13 jih je bilo. 8 deklet in 5 fantov. Od 1. do 4. letnika kompozicije na Akademiji za glasbo. Med njimi najmlajša, 18-letna Nina Šenk iz Ribnice.

Za svoj samospjev si je izbrala Prešernovo pesem Gazela št. 4. Zapel ga je imenitni basbaritonist Marko Fink ob spremljavi Nataše Valant.

Nimam namena razčlenjevati celotnega koncerta. To bodo opravili kritiki. Prepričana pa sem, da nas je večina prisluhnila z zanimanjem in odšla s koncerta navdušena, z dobrimi željami in vero v novo generacijo, ki se bo pod strokovnim vodstvom svojih profesorjev še "zbrusila" in oblikovala.

Vsi pevci so opravili nalogo odgovorno in s svojo interpretacijo presegli pričakovanja mladih ustvarjalcev.

Naši nekdanji učenki Nini iskreno čestitam in želim bogatega navdihla pri ustvarjanju novih skladb.

BERNARDA KOGOVŠEK

Kaj se je takrat zgodilo, ne bomo najbrž nikoli za trdno izvedeli. Domneve so tri: da ga je na začetku pubertete, starega 12 let, na neprijeten način zapeljala dosti starejša ženska; da je bil žrtev homoseksualnega zapeljevanja ali zlorabe; da se je tam doli priučil samozadovoljevanja, ki je pozneje prešlo v trdovratno navado? Karkoli že je bilo, dejstvo je, da je iz tistega mučnega dogodka izviral njegov odnos do žensk, ki ga je dr. Janko Kos povzel takole: »Ljubil je tiste, ki so mu bile nedosegljive, tistih, ki so mu bile naklonjene in se mu celo same približale, ni ljubil ali jih je celo onesrečil ...«

galerija **mi** miklova hiša

V Galeriji Miklove hiše bodo v letu 2001 gostovali naslednji umetniki:

GREGOR PERUŠEK
MIRSAĐ BEGIĆ
MARIJA LUCIJA STUPICA
ZDENKA ŽIDO in SANDI ČERVEK
SVETOZAR KRIŽAJ
PETER ČERNE
RAZSTAVA: 2.s - specialka ALU (izbor najboljših del študentov specialist. študija likovne akademije v Ljubljani)

Programsko umetniški svet Galerije trenutno sestavlja 6 članov, med njimi štirje profesorji likovne akademije in predstavnik Moderne galerije, saj Jure Mikuž nič več ne vodi prenove Muzeja in Galerije, za kar je pred letom dni podpisal pogodbo z občino. Odstopil je od vseh funkcij, tudi kot član umetniškega sveta Miklove hiše (neformalno celo predsedujoči), kot razlog pa je v pismu navedel poškodovanje umetniške slike Gustava Gnamuša pri prenosu iz Ribnice v Moderno galerijo. Mikuž je tako početje ožigosal kot neresno s strani Galerije in je tako protestno odstopil z vseh položajev v Ribnici. Odnosi Galerije z Mikužem so se po besedah vodje galerije Staneta Kljuna začeli krhati že z beneškim bienalom, Mikuž pa naj bi tudi sam dejal, da enoletne pogodbe ne namerava podaljšati.

Pred 2000 leti je ljudem zasijala Luč, prišlo je upanje na lepši jutri, upanje in veselje, vsak trenutek našega življenja, žalosten ali vesel, ima svoj smisel.

Praznični dnevi naj vas napolnijo z radostjo božične skrivnosti, prinesejo naj vam obilo notranjega veselja in upanja, naj prekipeva v vas, naj napolnjuje vaše dneve tudi v novem letu in tisočletju; naj vas osrečuje dejstvo, da je z vami vedno nekdo, ki z njim lahko delite svoje žalostne in vesele trenutke!
To vam iz vsega srca želim!

Jože Lampe

vodja Območne izpostave SLKD Ribnica

SLS SKD

Slovenska ljudska stranka

Vsem članom, simpatizerjem ter vsem občankam in občanom občine Ribnica voščimo vesele in blagoslovljene božične praznike ter zdravo in uspeha polno novo leto 2001.

V prazničnih dneh si vzemimo čas zase, družino, soseda in soljudi. Človek, ki je spravljen sam s sabo in s soljudmi, je človek prihodnosti, sposoben ustvarjati in storiti veliko dobrega zase in za družbo. Naj bo leto, ki prihaja, leto novih razvojnih priložnosti za občino Ribnica in leto, ko bo vsak občan na prihodnost gledal z večjim optimizmom.

Občinski odbor SLS+SKD Slovenska ljudska stranka

novoletna voščila

Planinsko VOŠČILO

"Zmeraj, kadar sem bil v gorah, sem bil srečen. Prišel sem do spoznanja, da velike, absolutne sreče ni, je pa veliko majhnih sreč, ki se lahko ponovijo."

MIHA POTOČNIK

Želimo vam vesele božične praznike, v novem letu 2001 pa obilo uspehov, radosti ter lepih in doživetij polnih trenutkov v naravi!

Ob letu, ki se izteka, se želimo tudi zahvaliti. Vsem, članom in drugim, ki ste nam pomagali pri našem delovanju, bodisi pri organizaciji in pripravi raznih projektov, pohodov, z vodenjem, dežuranjem v koči, bodisi z vzpodbujanjem in z udeležbo na naših akcijah, izletih, krožkih, tekmah, predavanjih ... ali pa ste nam priskočili na pomoč celo finančno in materialno, hvala!

PLANINSKO DRUŠTVO RIBNICA

SPOŠTOVANI OBČANKE IN OBČANI!

SDS

ŽELIMO VAM VESELE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE.

LETO 2001 PA NAJ VAM PRINESE ZDRAVJA, ZADOVOLJSTVA TER URESNIČENJE VAŠIH OSEBNIH IN POSLOVNIH ŽELJA.

Občinski odbor SDS
Ribnica

novoletna voščila

REŠETO

reseto@ribnica.si

NOVO

PRODAJALNA

GAJBA

Callusovo nabrežje
(ob Bistrici)

Da boste kupovali ceneje!

Prisrčno vabljeni!

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
RIBNICA p.o.

Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica, tel.: 83 60 813

Našim varčevalcem nudimo celovito ponudbo:

- » varčevanje po ugodnih obrestnih merah
- » ugodna dolgoročna in kratkoročna posojila
- » možnost prejemanja pokojnine in ostalih osebnih
- » vodenje žiro računov
- » možnost plačevanja vseh vrst položnic
- » odkup in prodaja deviz
- » odkup in prodaja delnic

Delovni čas vsak delovnik od 7.30 do 14.30 ure in
ob sobotah od 8.00 do 11.00 ure

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA
SE PRI URŠNJKU
OBRAČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

OPTIKA ANITA

Tel.: 83 61 128

Vam nudi:

- očala na recept tudi brez doplačila
- okvirji, stekla, dodatki
- športna sončna očala s kvalitetnimi stekli in antirefleksnim slojem, ki odbija bleščanje in varuje vaše oči
- tekočine za leče BAUSH & LOMB
(za vse mehke kontaktne leče v oni steklenički)

**POTREBUJETE ZAŠČITO
PRED ŠKODLJIVIMI UV
ZARKI?**

Delovni čas:

- ponedeljek od 8^h - 12^h, 15^h - 20^h
- torek, četrtek od 8^h - 12^h, 16^h - 18^h
- sreda, petek od 8^h - 14^h, 16^h - 18^h
- sobota od 9^h - 12^h

PAN TRGOVINA ZIMZLEN

Babič Stane, s.p.
Knafjev trg
1310 Ribnica
Tel.: 01/ 8363 - 348

TRGOVINA BREG

Breg 22
1310 Ribnica
Tel.: 01/ 8361 379

**UGODNE CENE, BOGATA PONUDBA...
A SPLOH VESTE, KAJ STE ZAMUDILI,
ČE MIMO TRGOVINE PAN STE ZAVILI ?**

**ODGOVOR: NASLEDNJIČ
ZAVIJTE K NAM,
KER PRI NAS VSE, PA ŠE
POCENI, BOSTE DOBILI!**

tu tehnounion
MARIJA MARKELJ, s.p.

Pooblaščen trgovina v Ribnici
Gornje Lepovče 86, 1310 Ribnica

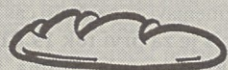
KELOmat

Casco Nobel
Nobel Industrier

V MESECU DECEMBRU SMO VAM ZNIZALI CENE AKUSTIKE SONY IN SHARP (TV, VIDEOREKORDERJI, GLASBENI STOLPI, MIKROVALOVNE PEČICE itd.)
10 % ZA GOTOVINO.
MOŽNOST PLAČILA NA 5 OBROKOV S ČEKI.
UGODNE CENE GOSPODINJSKIH APARATOV CANDY, MIELE, BLANCO, ŠVEDSKI LAK CASCO, GORSKA KOLESKA.
ZAHVALJUJEMO SE VSEM, KI STE SE ZA NAKUP PRI NAS ŽE ODLOČILI IN VAM ŽELOMO LEPE PRAZNIKE IN SREČNO V NOVEM LETU.

**IZKORISTITE ENKRATNO PRILIKOŠNOST
IN POKLIČITE 83 61 714!**

SONY SHARP BLANCO Miele Candy Esperia

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 8955-558

Nudimo vam:

- polaganje talnih oblog:
itisonov, toplih podov,
PVC talnih oblog, vinflex,
pluta, laminatov, parketov z
brušenjem in lakiranjem
- pleskanje in kitanje stenskih površin ter barvanje oken, vrat,
opažev, žlebov
- obnovitev fasad
- redna in generalna čiščenja poslovnih ter stanovanjskih prostorov
- globinsko čiščenje preprog, stolov in sedežnih garnitur
- obnovitev marmorja in teraca ploščic (kristalizacija)

ČISTILNI SERVIS - SLIKOPLESKARSTVO
TEL.: 01/83 61 581, MOB.: 0609/647-188, GSM: 041/647-188

UGODNE CENE NAŠIH STORITEV

Slovo od Rima

Po 40. letih sem se v letu 2000 dokončno poslovil od Rima. Fotografije prikazujejo moje življenjsko delo v Rimu. Ustvaril sem tri hotele in sicer: hotel Bled z 84 sobami, hotel Daniela z 32 in hotel Emona z 18 sobami. Čeprav hoteli niso več moji, še delujejo pod istimi imeni. Na gornji fotografiji so pod slikami hotelov, ki so umetniško delo gospe Dore Plestenjak, priznanja, ki sem jih prejel v času hotelirstva v Rimu.

Letos mineva 15 let, odkar sem kupil Palace Hotel v Gorici, sedaj Euro Diplomat Hotel.

Hotel ima 75 sob, Taverno Emona, Kongresno dvorano A.I.C.T.-Vitezov Turizma, prenovljeno Euro Restavracijo, kjer ob večerih igra živa glasba - piano bar.

Od 18 zaposlenih jih je kar 16 slovenske narodnosti. Prenovljeno je tudi I. nadstropje (15 sob), ki je posvečeno mestu Gorica. V načrtu je prenova IV. nadstropja, ki pa no posvečeno Sloveniji. Vseskozi sem delal, ustvarjal in živel za Slovenijo. Kot podjetnik v tujini sem jemal s tujega krožnika in polagal na slovenski. S tem sem želel, da se tudi narod, ki mu pripadam, seznanj z mojimi tremi pomembnimi obletnicami.

Vinko Levstik, 75-letnik (13.07. 1925)

S.A.R.
Societa Alberghi della Regione S.o.A.
(Presidente Cav. Vinko Levstik)

proprietaria e gestrice del:

EURO DIPLOMAT Hotel ***** & EURO Restaurant

34170 Gorizia (Italy)-Corso Italia, 63
Tel.: 0481 82166-Fax: 0481 31658

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Sajevec, stanovanjska stavba in delavnica, brez fasade, KT, CK, el., voda, vel. parcele 2343 m², kmet. parcela in gozd ca 14 ha, cena 25 mio SIT ali 250.000 DEM.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (188.000 DEM).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina in gosp. posloplje, vel. parc. 608 m², zemljišče 162 m², klas. ogrevanje, el., voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 117.000 DEM, cena za gosp. posloplje 6,8 mio SIT ali 65.000 DEM.

- KOČEVJE - center, star. stan. hiša (vila), skandinavski način gradnje, skupna površina 380 m², vel. parc. 1000 m², primerna za reprezentančni objekt ali poslovni prostor, cena 24,4 mio SIT (240.000 DEM).

- RIBNICA - Grič, dvostanovanjska hiša, dim. 12,5 x 8,5 m, vel. parc. 880 m², 2 garaži, CK, SAT, tel., el., voda, kompletno dograjena, oprema po dogovoru, cena 24,18 mio SIT (240.000 DEM). Možna zamenjava za hišo ali vikend 1 km od morja na hrvaški obali.

- SODRAŽICA - LOŠKI POTOK, starejša stan. hiša, 3 etaže, vel. parc. 500 m², takoj vseljiva, el., voda, cena 8,6 mio SIT ali 80.000 DEM.

STANOVANJA:

- KOČEVJE - center, dvosobno 57,99 m², 2. nadstropje, tel., KT, CK, vseljivo v prvem mesecu, cena 6,6 mio SIT ali 63.000 DEM.

- RIBNICA - center, trosobno 67,01 m², 3. nadstropje, klas. ogrevanje, KT, tel., vrt. Cena 8,4 mio SIT ali 79.500 DEM, vseljivo takoj.

- SODRAŽICA - center, trosobno 79,69 m², 3. nadstropje, lepo urejeno, plinsko ogrevanje, SAT TV, cena 10,2 mio SIT ali 95.000 DEM.

VIKENDI:

- ORTNEK - bivalni vikend 5 x 4 m in gradbena parcela ca 1342 m² z začetno novogradnjo (prva plošča 10 x 12 m) s popolno gradbeno dokumentacijo, lepa lokacija, možna zamenjava za enosobno stan. v Ljubljani, cena 10,6 mio

SIT ali 99.500 DEM.

- KOLPA - Bosljiva Loka, stanovanjska hiša primerna za vikend, stara 15 let, takoj vselj., SAT, tel., voda, klas. ogrevanje, cena po dogovoru.

- VRHNIKA - Zaplana, manjši vikend, ter še dva objekta (eden novogradnja, prva plošča), na lepi lokaciji, vel. parc. 1200 m², el. voda, cena 13 mio SIT ali 120.000 DEM.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 890.000 DEM

PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, zadržljiva parcela 1813 m², z delno urejeno dokumentacijo, gradnja je možna takoj, cena 2.544 SIT ali 24 DEM za m².

- PIJAVA GORICA - nad gostilno Čot, gradbena parcela, vel. 1298 m², dokumentacija delno urejena, cena za m² 7.950 SIT ali 75 DEM.

- RIBNICA - Gorenja vas, kmet. parcela, cca 26 a, ceča po dogovoru.

- RIBNICA - ob ribnikih, kmet. parcela, velikost cca 47 a, cena po dogovoru.

- DOLENJA VAS - več kmetijskih parcel in nekaj gozda, skupaj 11.744 m², prodamo v paketu, cena 550.000 SIT.

DDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, poslovni prostor - pov v nadstropju za mirno dejavnost oddamo, vel. 45 m², CK, voda, el., tel., dokumentacija urejena, cena po dogovoru.

- RIBNICA - strogi center, posl. prostor, 35 m², z vsjo infrastrukturo v nadstropju, oddamo. Dok. urejena, cena 40.100 SIT ali 400 DEM mesečno, vseljivo takoj.

- RIBNICA - strogi center, poslovni prostor 42 m², z vsjo infrastrukturo, oddamo, dok. urejena, cena 47.700 SIT ali 450 DEM mesečno, vseljivo takoj.

STANOVANJE:

- RIBNICA - center, dvosobno stanovanje cca 59,5 m² in garsonjero cca 30 m² oddamo (predplačilo). Cena po dogovoru.

JEZIKOVNI TEČAJI

- splošni in poslovni tečaji ■ konverzacija
- osvežitveni tečaji slovnice ■ skupinske inštrukcije
- prevajanje in tolmačenje ■ sodno overjeni prevodi

ŽELIMO VAM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN USPEŠNO NOVO LETO.

LEKTOR, Brigitta Vesel s. p., e-pošta: lektor@email.si
tel./faks: 01/2565 871 ali 041/561 734

LEKTOR

JEZIKOVNI
IZOBRAŽEVANJE,
PREVAJANJE

FRIZERSKI SALON

Vesna

Vesna Kotnik s.p.

Nemška vas 51, 1310 Ribnica
tel.: (01) 836-22-46

Vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno novo leto 2001!

Ponedeljek, torek, sreda, petek	13 - 20
Četrtek	8 - 12
Sobota	8 - 13

Pokličite nas in nam zaupajte svoje želje!

Prihodnost pripada tistim, ki zaupajo miku svojih sanj ...

Vesele božične praznike, ter srečno in varno vožnjo v letu 2001 vam želi

AKCIJA

POPUSTI:

- 86.663 SIT za LUPO 1,0
- 167.250 SIT za LUPO 1,4
- 140.000 SIT za GOLF 1,4 in 1,9 SDI
- 140.000 SIT za POLO 11m. In var.
- 300.000 SIT za PASSAT 11m. In var.

RANDELJ
A V T O M O B I L A

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon: 893-11-36, 895-14-88
telex: 895-52-40

E-mail: damjan.randelj@porsche.co.at

FEGRO

Tel.: 01/8369-810

Fax: 01/8369-811

Fegro, d.o.o., Cesta na Ugar 8, 1310 Ribnica

- Železnina
- Gradbeni material
- Kmetijska mehanizacija in rezervni deli
- Razkladanje z dvigalom
- Možnost dostave na dom

UGODNA PONUDBA KROVSKO KLEPARSKIH IZDELKOV:

žlebovi, kljuke, odtočne cevi (pocinkane, bakrene, alu.), ostali materiali

DELOVNI ČAS:

ponedeljek - petek: od 7^{h30} do 18^h
sobota: od 7^{h30} do 12^h

INS SAT

Merharjeva 2, Ribnica, tel./fax: 01/8360 657
GSM: 041 761-769

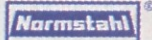
s.p., elektrosistemi

MONTAŽA IN SERVIS

ANTEN (SAT 500 kanalov)

RTV (izboljšava ali dograditev)

GARAŽNIH VRAT

ŽE OD 85.000,00 SIT

(Menjava obstoječih z novimi električnimi in daljinsko krmiljenimi)

UGODNE CENE, PRIZNANI PROIZVAJALCI

NOVO V RIBNICI, NAD URARJEM

FRIZERSKI SALON

Barbara

Ljubljanska 1a
1310 Ribnica

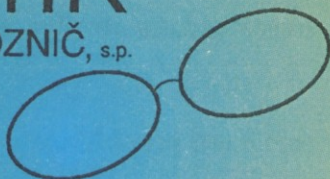
Del.čas: Pon-petek od: 8-12 14-19
Sobota: od 8-13

Tel: 041/228-456

ZA 8 KUPONOV 1X BREZPLAČNO STRIŽENJE (MOŠKO ali ŽENSKO)

OPTIK

JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarška 3, 1310 Ribnica, TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas: vsak dan od 9^h do 19^h

sobota zaprto

Delovni čas: vsak dan od 8.00 - 19.00, sobota od 8.00 - 12.00

RAZSTAVNO - PRODAJNA GALERIJA

NUDIMO VAM:

- izdelava fotografij v 1 ur:
- fotografije dobite v albumih
- za dva ali več prinesenih filmov v razvijanje dobite barvni film
- film, kupljen pri nas, vam razvijemo brezplačno
- fotografiramo in snemamo poroke, rojstne dneve in druge svečanosti
- velika izbira fotoaparatorov, albumov, okvirov ter drugega fotografskega materiala
- hitro in kakovostno okvirjanje fotografij, slik, gobelinov,...
- strokovno svetovanje pri fotografiranju in uporabi fotoaparata

OD SEDAJ VSE NA ENEM MESTU • ZA VAS IN Z VAMI FOTO TONI

PRUS TONE s.p.
Gorenjska c. 10
1310 Ribnica

tel.: 01/83 60 569
tel./fax: 01/83 62 400
GSM: 041 - 633 - 415

GRAFIT d.o.o.

**PODJETJE ZA
GRADBENIŠTVO
IN TRGOVINO**

Prigorica 12
1331 Dolenja vas
Tel.: 01 / 8364 -701
Fax.: 01 / 8364 702

*Vesele božične
praznike in
srečno v
letu 2001!*

JAMSTVO ZA TA OGLAS SO ZADOVOLJNE STRANKE

**Vesele božične praznike in
srečno v novem letu 2001**

- KREDIT DO 5 LET - LEASING
- PRODAJA RABLJENIH VOZIL
- PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV
- PRODAJA DODATNE OPREME

URBAN
SERVIS IN PRODAJA d.o.o.

Volkswagen group

Gornje Lepovčce 36, 1310 Ribnica, tel.: 01/83 62 196, fax: 01/83 62 186

SLIKOPLESKARSTVO BERKOPEC

Anton Berkopec, s.p.
Obrtniška 5
1331 Dolenja vas
Tel.: 01/8364 40 18
GSM: 041 284 208

*Vsem bralcem želim vesele božične praznike
in srečno 2001!*

*Strankam se zahvaljujem za zaupanje in
upam na dobro sodelovanje tudi v prihodnje.*

PODJETNIKI!

- Ste morda dosegli takšen nivo poslovanja, da vam ročno vpisovanje podatkov v knjigo prejetih ali izdanih računov, ročno beleženje plačil računov, zbiranje podatkov iz ročno vodenih evidenc in podobno, vzame preveč časa in truda?
- Se že dalj časa odločate za nakup računalniškega programa za fakturiranje ali vodenje materialnega in blagovnega knjigovodstva?
- Se morebiti odločate za zamenjavo računovodskega servisa?

Predlagamo vam učinkovito rešitev:

- ✓ nakup računalniškega programa za celovito spremljanje poslovanja, družbe BITIS, d.o.o. Ribnica, ki omogoča avtomatično prenašanje podatkov v računovodske evidence;
- ✓ sklenitev pogodbe za vodenje poslovnih knjig z družbo za računovodske storitve in davčno svetovanje OBIS, d.o.o. Ribnica.

Zagotovite, da se vaši poslovni podatki v najkrajšem možnem času preoblikujejo v informacijo. Ne pozabite, čas je denar.

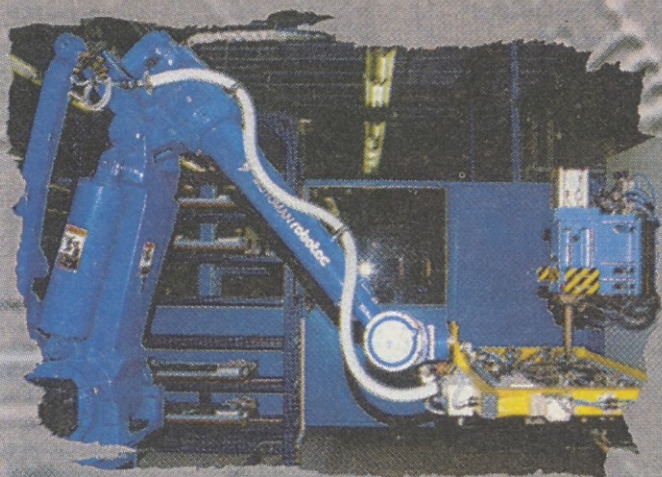
Kolikor želite pridobiti dodatne informacije, kontaktirajte :

za družbo BITIS, d.o.o. - Beno Bolha - tel. 8369 790, fax: 8361 500, e-mail: beno@bitis.si

za družbo OBIS, d.o.o. - Mirjam Trdan - tel. 8361 147,8369 220, fax: 8361 323, e-mail: mirjam@obis.si

MOTOMAN robotec d.o.o.

Robotizacija in avtomatizacija v industriji

Lepovc 23, 1310 RIBNICA,
tel.: +386 (0) 1 83-61-361
fax: +386 (0) 1 83-61-243
www.motomanrobotec.si,
e-mail: info@motomanrobotec.si

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE IN AVTOMATIZACIJE V INDUSTRIJI

SVETOVANJE
PROJEKTIRANJE
RAZVOJ PROGRAMSKE OPREME
IZVEDBA, ŠOLANJE in VZDRŽEVANJE

V POVEZAVI Z RENOMIRANIMI EVROPSKIMI FIRMAMI VAM NUDIMO KOMPLEKSNE REŠITVE:

1.0 PODROČJE ROBOTIZACIJE

JAPONSKI ROBOTI
- MOTOMAN - YASKAWA
NOSILNOSTI od 3 kg do 200 kg
POKRIVAJO CELOVITO
PODROČJE UPORABE:

- Obločno varjenje
- Uporovno varjenje
- Strega
- Brušenje
- Poliranje
- Paletiranje

2.0 PODROČJE MONTAŽNIH LINIJ NA OSNOVI TRANSFERNIH PALETNIH SISTEMOV

- Montažne postaje
- Postaje za CNC - 3 osno Orbitalno kovičenje
- Merilne in testne postaje
- Postaje za označevanje izdelkov

NAŠE REFERENCE DOMA IN V TUJNI

TPV-ARSED, Novo mesto
CIMOS, Koper
REVOZ, Novo mesto
ISKRAEMECO, Kranj
KIG Kovinska industrija Ig
GORENJE d.d. Ga
ECIA CESA, Francija

ZEUNA STAERKER, Italija
PERI, Nemčija
BERTRAND FAURE, Nemčija, Poljska
SITECH - VW, Nemčija, Poljska
HENRICH GILLET, Nemčija
EBERSPACHER, Nemčija

GOSTINCI ALI TURISTIČNE KMETIJE BODO LAHKO Z URADNIM SOGLASJEM OBRATOVALI TUDI OD 22. URE DALJE

Seveda bodo morali gostinski obrati in kmetije, na katerih se opravlja gostinska dejavnost, svojo namero o podaljšanju rednega obratovalnega časa javiti pristojnemu organu lokalne skupnosti, a občinski upravi in ne več Upravni enoti. Leta bo na podlagi pravilnika o merilih za določanje obratovalnega časa prošnji pisno ugodila ali ne. Merila naj bi bila enotna, upoštevala pa naj bi potrebe gostov in značilnosti območja, na katerem gostinski obrat ali kmetija je. Poleg vsega bi morala nekako uskladiti podjetniške interese in prisluntni prebivalcem v bližini obstoječih gostinskih objektov. V grobem zapisano, je podaljšani obratovalni

čas okrepčevalnic, dnevnih barov, restavracij, gostiln, kavarn in slaščičarn lahko (na podlagi predhodnega soglasja!) od ponedeljka do četrtega do 23. ure, preko vikenda pa do 24. ure. Nočni bari in diskoteke lahko obratujejo izven rednega delovnega časa največ do 1 ure zjutraj, ob petkih, sobotah in dnevih pred prazniki pa tudi do 4. ure zjutraj. Letni vrtovi in terase so lahko v poletnih treh mesecih odprte najdlje do 23. ure, druge mesece pa uro manj. Gostinski obrati v večnamenskih objektih se morajo ozirati na hišni red, če pa ta ni določen, zanje veljajo ista pravila kot npr. za dnevne bare.

Če je nuja:

Polijska postaja	837 21 10
Gasilci, prijava požarov	112
Zdravstveni dom	837 22 00
Reševalna postaja	836 10 04
Lekarna	836 92 70
Komunala	836 11 38
Mrliške vežice Hrovača	836 19 82
Elektro Kočevje	895 32 31
(dežurna služba:	0609 645 025)
Hydrovod d.o.o	895 14 30
	895 31 82
Upravna enota	836 21 03
	836 10 79,
	836 22 06
Občina	837 20 00
Pošta	836 10 61
Železniška postaja	836 10 13
Veterinarska postaja	836 10 76

Območno enoto Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti

boste lahko našli tudi, če boste zavrteli njeno novo telefonsko številko: 8369 893. Sporočila lahko pošiljate po telefaksu na št.: 8369 894, elektronsko pošto pa na naslov: joze.lampe@guest.arnes.si

NOTARKA NINA ČEŠAREK

uraduje v prostorih sejne sobe občine Ribnica na Gorenjski cesti 3, vsak četrtek, od 12.30 do 16. ure.

Informacije na tel.: 895 56 15 vsak dan, od 9. do 12. in od 14. do 16. ure.

ISKRENO POVABILO

Darujte in kupujte koledarje, ki vam jih gasilci ponujajo po domovih. Oni si namreč radi volje odtrgajo tolarje za nakup koledarjev, čeprav sami celo leto brezplačno skrbijo za varnost prebivalcev. Bodimo torej vsaj toliko pripravljeni pomagati, kolikor so oni nam.

LUČ MIRU IZ BETLEHEMA

Luč miru iz Betlehema želi ogreti čimveč ljudi, ki so jo pripravljene sprejeti. Rada bi, da bi na božični večer v čimveč družinah po celi Evropi vladal mir in da bi se mir naselil v srcih posameznikov ter odseval tudi v javnosti.

V Ribnici bomo Luč miru iz Betlehema sprejeli v petek, 22. decembra 2000.

Takoj po večerni maši (ob 17.45) bo pri velikem križu pred cerkvijo ob sprejemu kratka prireditev, ki jo bo pripravila ribniška skavtska skupina. Vabimo vas, da skupaj sprejmemo ta svetli plamen! Njegovo sporočilo naj nam razvname srce in nas pritegne k delu za mir v okolju, kjer živimo!

RIBNŠKI SKAVTI

2001
NASLEDNJA ŠTEVIŁKA REŠETA IZIĐE 29. januarja

NA PRAGU NOVEGA TISOČLETJA !

Vsega je enkrat konec - lepega in slabega. In izteklo se je tudi 20. stoletje. Še nekaj dni nas loči od novega tisočletja in ponovno se bodo oglasili razni preroki, astrologi, ne nazadnje astronomi, ki bodo napovedovali razne čudeže in znake bližajočega se konca. Spominimo se samo 11. avgusta 1999, ko so nam ob sončevem mrku napovedali dokončno zatemnitev neba. Torej, da se 2 spredaj nikoli ne bo pisala. Pa še bi lahko naštevali nič kaj prijetne napovedi, ki so vzbujale strah in trepet. Precej ljudi je že prodajalo svoje imetje in se skrivalo pred uničenjem. Toda, če naj bi bilo vse uničeno, potem bi nekateri vsaj lahko začeli podarjati nakopičeno bogastvo! Torej, pišemo leto 2000, preživeli smo marsikatero zatemnitev, pa še vedno smo na istih mestih kot pet let nazaj. Spremembe pa je vendarle čutili na vsakem koraku. Narava je že toliko zmedena, da dobesedno ne ve več, kdaj in kam poslati sneg, dež, sonce...

Tega pa smo krivi sami. In če že govorimo o koncu sveta, potem bo to verjetno evoliucijski proces, ne pa nenadno uničenje.

Če samo pogledamo številne ele-

mentarne nesreče, naravne katastrofe, pregreto ozračje... potem se ni čuditi, da bo čez sto let kisik na voljo v trgovinah, kot danes pitna voda, ki je je bilo pred desetletji na pretek.

Toda zakaj črne misli? Pomembno je, da smo zdravi, da se imamo radi, da lahko prebiramo Rešeto in se vsaj enkrat na mesec prepustimo teku dogodkov v Ribniški dolini.

Štiri leta minevajo, odkar smo začeli pritiskati na tipkovnico in rezultate tega tudi objavljati, in veseli smo, da je odziv iz leta v leto boljši. Na naših straneh obljubljam dopolnitve že precej časa, toda ob temu bi lahko dejali: "Trši kot je za nekaj boj, bolje znaš ceniti zmago." In verjamemo, da bodo kmalu še bolj zacvetele rumene strani, prinesle številne novosti, lepe nagrade in... - o tem pa več prihodnje leto.

Preživite praznike, kar se da prijetno, lepo, in s hvaležnostjo, da ste zdravi, zakorakajte v novo tisočletje.

MARKO MODREJ

**Vesele božične praznike in srečno novo leto 2001
vam želi urednik Rumenih strani.**

HUPO (NE)RESNO

Tokrat poglejmo nekaj grafitov in rekov, ki so se pojavljali na zidovih, v knjigah v iztekajočem stoletju. Njihovo sporočilo bo še kako aktualno tudi v prihajajočem milleniumu.

Če grafito, pregovore ali reke sami sestavljate, vljudno vabljeni, da nam jih pošljete. Najboljše bomo objavili in nagradili.

Smejte se in svet se bo smejal z vami. Jokajte se in jokali boste sami.

Nesposobni so sposobni onesposobiti sposobne.

Resnične besede niso nikoli lepe, lepe besede niso nikoli resnične.

Ljubezen je slepa, zato se zaljubljeni otipavajo.

Ljubila sva isto: jaz njo, ona sebe.

V ljubezni je toliko bolečine, kolikor je v morju školjk.

Resnica je kot olje. Vedno priplava na površje.

Sreča je kakor sonce, ko je najlepša - zatone.

Ne verjemi tistemu, ki ti z nasmehom pravi: "Ljubim te," ampak tistemu, ki te s solzami v očeh prosil: "Ljubi me."

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA, najkasneje do 10. januarja 2001.

Pravilna rešitev 11. številke Rešeta je:

RIBNIŠKI ŠPORT V LETU 2000

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrade:

1. nagrado, radijsko čestitko, ki jo poklanja radio UNIVOX, prejme: BRIGITA PETKOVIČ, Knafljev trg 1, 1310 RIBNICA.
2. nagrado, paket ledenega čaja, ki ga poklanja PIVOVARNA UNION, prejme: AJDA HENIGMAN, Prigorica 12, 1331 DOLENJA VAS.
3. nagrado, 2 vstopnici za ogled rokometne tekme po izbiri, ki jo bo v pomladnem delu prvenstva odigral RK INLES-RIKO v domači dvorani, poklanja ju RK Inles-Riko, prejme: KLAVDIJA HENIGMAN, Grčarice 25, 1331 DOLENJA VAS.
4. nagrado, 2 color filma, ki ju poklanja FOTO TONI Ribnica, prejme: MAJDA SELAN, Čolnarska 2, 1310 RIBNICA.
5. nagrado, 2 vstopnici za kino, poklanja ju KINO RIBNICA, prejme: LUCIJA STARČEVIČ, Knafljev trg 8, 1310 RIBNICA.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!
Kupone za prevzem nagrad boste prejeli po pošti.

*Naj se leto prične z veseljem
in konča z uspehom.*

Kvm

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste pravilno rešitev, povezano z bližajočimi se prazniki.

1. Pred dnevi je bila v Ribnici prireditev z imenom Ribniški šport v letu 2000. Prireditev je bila v takšni obliki letos...

V - drugič B - prvič C - petič

2. Ribniški šport v letu 2000 in Ribniški pušelj je bila tudi dobrodelna prireditev. Denar smo namenili ZD Ribnica za nakup...

Č - novih injekcij E - ultrazvoka F - TV sprejemnikov v čakalnicah

3. Miklavž in Božiček sta dobra strica, ki nas obiščeta in razveselita vsako leto decembra. Za njima pa se pojavi še...

O - palček Smuk
S - dedek Mraz
B - ribniški krošnjar

4. Leto, ki se izteka, je bilo...

L - prestopno M - navadno K - nepredvidljivo

5. Kdo je dobil letošnjo plaketo za življenjsko delo na področju športne dejavnosti v Ribnici?

T - Nikola Radič B - Dragan Golija P - pater Niko

6. Rešeto bo v januarju s svojim poslanstvom krenilo na pot...

N - prvič
O - peto leto
V - četrto leto

REŠETO

7. Dan reformacije bo prihodnje leto na dan...

Ž - sreda E - četrtek G - nedelja

8. Izberite pravi zaključek misli: Ljubi, dokler si še mlad,...

L - ker te bo potem minilo prav vse.
I - ljubi, kogar imaš rad.
U - saj prehitro boš star.

9. V prejšnji številki glasila se je urednica pogovarjala z mag.

Č - Antonom Levstkom B - Andrejem Matetom I - Branetom Kozino

10. Na skici je grb...

J - RŠK
R - Športne zveze Ribnica
T - Šahovskega društva Zalužje

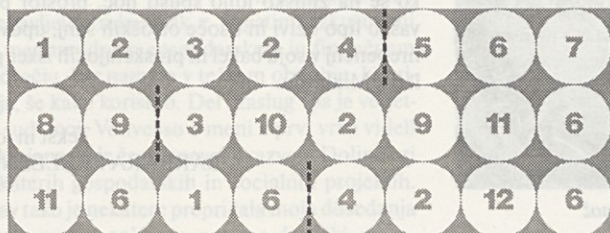

11. SNO je kratica združenja...

K - svet nemogočih oštrirjev
N - stalno nedeljsko omizje
Z - simulacija nedejavnih organov

12. Kaj mislite, da vam želimo v novem letu?

T - sreče in zdravja G - gnilo solato H - socvetje na balkonih

BOŽIČNO - NOVOLETNI KVIZ

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 10. januarja 2001. Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 lepih nagrad.

KINO IDEAL

Kolodvorska 9/a

JANUAR 2001

MALO TEGA, MALO ONEGA ...

Sobota, 6. januar, ob 21. uri

JAKE, BRAIN & ANA

ameriška romantična komedija - uspešnica

Sobota, 13. januar, ob 21. uri

VROČA LINIJA

ameriški akcijski triler

Sobota, 20. januar, ob 21. uri

SAMO 60 SEKUND

ameriška akcijska drama - uspešnica

Sobota, 27. januar, ob 21. uri

SKOZI OKNO ZASLEDOVALCA

ameriški akcijski film - uspešnica

mali OGLASI

Odкупim originalne CD plošče različnih izvajalcev. GSM: 041 650 299.

Naprodaj je domačija sredi Hrovače, v celoti ali po delih.

Hiša in gospodarska poslopja so v stanju propadanja. K posestvu sodijo še njive in gozd v skupni izmeri od 10 - 11 ha. Cena po dogovoru. Ponudbe sprejemam na telefon: 01 524 86 40

Prodaj enciklopedijo leksikografskega zavoda (6 knjig, vezanih v usnje), tel.: 01 541 35 89

Zaposlimo mizarja ali strojnega tehnika za izdelavo in servis pohištva. Gibljiv delovni čas, zaželena starost do 30 let, vozniško dovoljenje B kategorije. Informacije 01 836 08 30, med 10. in 12. uro. POMES, Šilc Andrej s.p.

Oddam trosobno opremljeno stanovanje v Prigorici. Tel.: 041 225 362

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,

tel.: 01 8634 -533

GSM: 041 712 103

... Mrzel zimski dan se je pričel nagibati v večer. Botrica me je pritegnila k sebi in se ozrla preko visokih krošenj sadnih dreves starega sadovnjaka, ki se je razprostiral za skednjem. S pogledom sem ji sledila v nebo, ki je škrlatno žarelo.

"Vidiš, Miklavž peče piškote za otroke," je rekla. Nebeški ogenj z Miklavževega ognjišča, škrlatno rdeč in žarek, je razsvetljeval zamrzlo deželo in budil otroško domišljijo. Še danes se oziram v razžarjeno nebo predmiklavževega časa, hrepenenje po nečem neznanem mi širi prsi... in sedaj sama svojemu otroku pripovedujem o tem, kako Miklavž peče piškote...

let je Miklavž s spremstvom vred za nekaj let izginil. Vzrok za to je bil grob konflikt s policijo. Vendar ga je nova generacija vaških fantov sredi 60. let ponovno obudila. Na vasi so izdelali nove kostume, podobne današnjim, in običaj je ponovno zaživel.

Milavžev sprevod sestavljajo: Miklavž, oblečen v bela in zlata oblačila, s škofovsko kapo na glavi, z dolgo belo brado in zlato škofovsko palico v eni roki. V drugi roki drži debelo črno knjigo, ki ima na platnicah nalepljeno sliko treh jabolk, ki simbolizirajo tri kepe zlata. V tej knjigi so zapisane vse dobre in slabe stvari, ki so jih

vendar pa po podatkih, ki jih imam, ne v takšni podobi. Njegova kostumografija je kar malce strašljiva, kajti v raševinasto suktno oblečen mož nosi na hrbtno gromozansko grbo, pokrit je s širokokrajnim klobukom, do pasu mu sega dolga zmršena brada, narejena iz prediva. Opira se na visoko leskovo palico, zaključeno v obliki križa, na katerega so privezani zvončki. V drugi roki nosi koš s poljskimi pridelki in starim preluknjanim loncem, v katerega ljudje dajejo denar, z namenom, da bo naslednje leto dobra letina in dosti teličkov v štali.

Oba, sv. Miklavž in sv. Anton, morata biti zgovorna in duhovita, da ustvarita pravo vzdušje. To je še posebej prišlo do izraza, ko je Miklavž hodil po hišah in obdaroval vse, tudi odrasle in to s kar najbolj domiselnimi in smešnimi drobnarijami. Zraven je seveda sodil Miklavžev humoristični komentar, in običajno se je vsa hiša nasmejala do solz. Pa tudi sv. Anton ni smel zaostajati, če je hotel nabrati čim več darov. Danes obiskovalci, ki pridejo gledat Miklavža na vas, največkrat ne vedo, kaj med parkeljni in Miklavžem počne čudni grbavec in mu zato tudi največkrat nič ne darujejo (...zato pa je čedalje manj teličkov po stalah...). In tu je še trop 5 do 10 parkeljnov, oblečenih v črna oblačila, pošita z živalskimi kožami, rdečimi rogovi in dolgimi visečimi jeziki. Sicer pa je končna podoba parkeljna odvisna od njegove lastne domišljije. Roke si namažejo s sajami, prepeti so z debelimi verigami, s katerimi strašljivo rožljajo. Divjajo po vasi in lovijo otroke, še posebej radi pa si privoščijo kakšno dekle. Vendar Miklavž vedno pravočasno poseže vmes in z ukazom: "Mir, družina!" umiri razposajene parkeljne. Hudobnost in zlo, ki ju utelešajo parkeljni, sta vedno znova obvladana in to še z močjo ljubezni in dobrote, ki jo simbolizira Miklavž.

Miklavževanje v Hrovači je živ fenomen, ni nekakšna replika, prazen vzorec, ki bi ga na 5. december potegnili iz naftalina in ponovili. V "starih časih" in še do slabih 10 let nazaj, se je miklavževalo po hišah. Miklavž je s svojim spremstvom hodil od hiše do hiše, kjer so ga zbrano čakali otroci, stisnjeni okoli mize ali "skriti" na krušni peči. Tudi odrasli se je trlo v hiši. V Hrovačo so k sorodnikom ali prijateljem hodili gledat Miklavža tudi otroci s trga in iz drugih vasi, kjer niso imeli Miklavža. Iz leta v leto pa je bilo v Hrovači čedalje manj hiš, ki so "premogle" majhne otoke, zato se je miklavževanje preselilo v vaško gostilno k Lobačnici, in tako privabilo veliko otrok tudi od drugod. S pričetkom aktivnega dela novega vaškega etnološkega društva, ko se je Hrovača med drugim zavezala ohranjati šege in navade, se je miklavževanje preselilo na vas. Tako so sedaj vsi ribniški otroci deležni posebnega vzdušja in pričakovanj, ki spremljajo Miklavža, in obisk je vsako leto znova presenetljiv. Miklavževanje v Hrovači je preraslo v enega večjih dogodkov v Ribnici in je najbrž najštevilnejši "shod" otrok sploh. S tem pa je morda nekaj izgubil tisti stari dobri Milavž, ki se ga spominjam iz svojega otroštva. In tako vsako leto na Miklavžev večer, ko se na zimsko idilo spusti noč, prostor pod vaško lipo oživi in tisoče otroških sanj, upov in hrepenenj v soju bakel in prasketajočih isker poleti k Miklavžu.

Tekst in foto
BARBARA PRELESNIK

O MIKLAVŽU IZ HROVAČE

Miklavževanje v Hrovači je tradicionalen običaj, globoko zasidran v ljudskem spominu, ki seže sto in več let nazaj. Miklavževi večerni obhodi imajo korenine v poganskem obredju. Stara ljudstva in tudi naši predniki so verovala, da je čas, ko je sonce začelo ugašati in se je dan krajšal, dolge zimske noči pa so se zdele brez konca, čas duhov, zlasti duhov umrlih, ki se iz onostranstva vračajo domov. Ta verovanja so manifestirali obredni našemljenci, ki so v predkrščanskem času predstavljali duhove umrlih ter razne demone, katerim so ljudje žrtvovali, da bi jih pomirili. V krščanstvu se je vse to transformiralo in dobilo nov pomen in funkcijo. Iz davnine se je torej ohranila le groba forma, malike so zamenjali svetniki, kostumirani duhovi rajnih in drugih demonov pa so se v kontekstu krščanskega pojmovanja preobrazili v zle duhove, hudiče in, če hočete, parkeljne iz Miklavževega sprevoda. Nekdanje žrtvovanje je postalo darovanje, npr. sveti Anton pobira darove pri Miklavževem obhodu. Ikonografija Miklavža, ljudskega dobrotnika in obdarovalca otrok, pa izhaja iz legende o velikem čudodelniku in zavetniku, ki se je usmilil treh siromašnih deklet, ki so ostala brez dote, in tako brez možnosti za poroko. Skozi okno jim je ponoči potisnil tri kepe zlata in ena se je skotalila in pristala v copati ob ognju. Zato Miklavžu še danes nastavimo bodisi krožnik, pehar, nogavico, kamor ponoči odloži darove.

V Ribniški dolini se je miklavževanje najbolj vztrajno obdržalo prav v Hrovači. Le konec 50-ih

otroci počeli skozi leto. Miklavžu pomagata nositi in deliti darove dva angelčka. Posebnost Miklavža iz Hrovače pa je pojava sv. Antona, zavetnika živine in dobre letine. Sv. Antona sicer poznajo kot obhodnika v Miklavževem spremstvu tudi še v nekaterih drugih slovenskih krajih,

Sv. Anton, manj poznani dobri mož

VODILO RAZVOJA BO NARAVI PRIJAZNO KMETOVANJE

Piše mag. FRANC BUT, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Zagotovo bo kmetovanje prihodnosti drugačno od tistega, kot smo ga poznali v zadnjih desetletjih. Nebrzdana želja po čim cenejši hrani s strani velikih trgovinskih verig je proizvajalca prisilila v iskanje novih in novih možnosti za pocenitev proizvodnje. Pri tem so se iskale takšne oblike, ki so bile pogosto v nasprotju z naravnimi zakonitostmi. Tako so domače živali, ki so večino po naravi rastlinojede, bile prisiljene uživati v krmnih mešanicah pogosto tudi živalske komponente, ki pa so - resnici na ljubo - cenejše in z izjemno visoko beljakovinsko hranljivostjo. Pravzaprav se je krmljenje npr. z mesno kostno moko uporabljalo skoraj 60 let. Verjetno tudi ne bi bilo nič narobe, če ne bi industrija v Veliki Britaniji s ciljem še dodatnega nižanja stroškov proizvodnje, s cenejšo tehnološko obdelavo živalskih odpadkov hotela prihraniti še nekaj več. Očitno je narava storila svoje, nekoliko se je uprla in če držijo trditve strokovnjakov, gre tukaj iskati razloge za pojav t.i. bolezni norih krav. To je le ena od oblik, ki jih bo slej ko prej kot odgovor na upor proti zakonom narave doživel človek. K sreči te bolezni, niti suma nanjo, v Sloveniji ni. Ključna usmeritev kmetovanja v bodoče bo tako usmeritev nazaj k naravi bolj prijaznemu kmetovanju. To seveda ne pomeni vrnitve nazaj, v 19. stoletje, ali prenehanje uporabe vseh umetnih gnojil in kemičnih pripravkov ali celo vrnitev k ročni obdelavi. Pomeni pa iskanje novih oblik, ki bodo z zakoni narave usklajene ter okolju pri-

jazne. Izdelava in izvedba slovenskega kmetijsko-okoljskega programa bo tako zame osebnost in za ministrstvo, ki ga vodim, ena najpomembnejših priorit.

In tukaj lahko iščemo tudi prednosti kmetovanja v Ribniški dolini. Pri nas verjetno ne bo potrebno veliko postoriti za ekstenziviranje in okolju bolj prijazno kmetovanje, saj je v naši dolini kmetovanje že sedaj popolnoma, morda celo preveč ekstenzivno. Vendar pa bi to lahko izkoristili kot svojo priložnost. Zato pa bodo potrebni bistveno več podjetniške miselnosti, oblikovanje lastne blagovne znamke in več znanja. Seveda pa pri nas še vedno ostajajo isti problemi, ki jih tudi drugačne oblike kmetovanja ne spremenijo: razdrobljena posest, opuščanje kmetovanja ipd.

Sam se bom kot minister, odgovoren za stanje v kmetijstvu in podeželju za celotno Slovenijo, še naprej zavzemal tudi za razvoj Ribnice in okoliških področij. Mislim, da lahko z dobrim sodelovanjem z občinskimi strukturami, upravnimi enotami, svetovalno službo, kmeti in podjetniki postorimo marsikaj. V veselje mi bo, če bom lahko k temu prispeval.

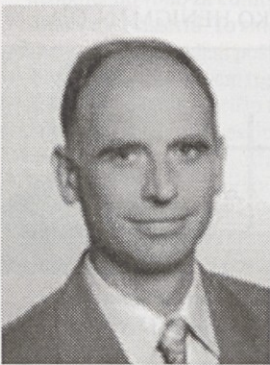
Ker smo v predprazničnem obdobju, dovolite, da vam vsem voščim za praznike. Božič, ta najlepši praznik, naj bo namenjen družinam, iskanju novih, tesnejših povezav med ljudmi, novo leto pa naj nam vsem skupaj prinese veliko dobrega, vsakemu posebej pa zdravja in potrditev ali izpolnitev želja.

Vprašanja kmetijstva in podeželja spadajo med najtežja področja v delovanju vsake vlade. Podobno velja tudi za novo slovensko vlado, ki bo prisiljena delovati v okvirih velikega javno finančnega proračunskega primanjkljaja, realizacije in globalizacije svetovnih trgov ter intenzivnega vstopanja v EU. Vse to pomeni odpiranje slovenskega trga konkurenci, kar prinaša s seboj številne nevarnosti, pa tudi priložnosti. Sam sem s prevzemom funkcije ministra za to področje prevzel nase veliko mero odgovornosti za prihodnji razvoj. Zavedam se, da me ne čaka lahko delo, ampak optimizma zanj mi ne manjka.

IZ POSLANČEVE ZAPISNICE

Vprašanje, ki so ga zastavili volivci:

Kaj je po vašem mnenju odločilno vplivalo na glasovanje občanov, da so Vam zaupali svoje glasove na volitvah?

Mag. Janez Drobnič

Vprašanje bi si sicer veljalo nasloviti tudi na volivce (morda anketa). Menim, da je k moji izvolitvi v parlament nedvomno prispevala podoba naše nove stranke Nova Slovenija.

Stranko je ustanovil in jo vodi dr. Andrej Bajuk, ki je ugleden in mednarodno

ujeljavljen strokovnjak z bogatimi izkušnjami na mednarodnem gospodarskem in finančnem področju, kar nam bo v težkem obdobju, ki prihaja, še kako koristilo. Del "zaslug" pa je verjetno tudi moj. Volivci so v meni v prvi vrsti videli sokrajana, ki je že prispeval k razvoju Doline pri nekaterih gospodarskih in socialnih projektih. Prav tako je nekatere prepričala moja dosedanja strokovna in poklicna pot ter dosežki na ra-

zličnih področjih udejstvovanja. To pa krepi zaupanje, da bom lahko pripomogel k rešitvam, ki bodo v korist in zadovoljstvo volivcev.

Če se motim, mi, dragi bralci, to sporočite. Glede na priložnost, ki jo imam, bi rad dodal še svoj komentar o volitvah. Za svoj uspeh ali neuspeh na volitvah smo v prvi vrsti odgovorni in zaslužni kar sami. Zato nima smisla prenašati krivde na druge, kot to počno nekateri. Medijski prostor, torej časopisi in televizija, so bili resnično poglavje zase in so s svojimi "informacijami" prej ko ne ustvarjali zmedo. Zato bomo morali v Sloveniji še marsikaj postoriti. Vendar s svojim razmišljanjem ne merim na to, da bi ustvarjali nova strankarska glasila, ki imajo tudi svojo vlogo in pomen, pač pa potrebujemo soliden, objektivni in profesionalen medij, pri katerem si bo človek na jasnem, kaj je dejanska informacija in na drugi strani strokovni komentar ali pluralno razmišljanje. Za to pa bomo morali kar sami poskrbeti.

Vremena Kranjcem bodo se zjasnila, prvi Prešeren; in v to verjamem.

Lep pozdrav vsem in radi se imejmo.

JANEZ DROBNIČ
poslanec Državnega zbora

VOŠČILA POSLANCEV

BOŽIČNI IN NOVOLETNI PRAZNIKI NAJ VAM PRINESEJO OBILO VESELJA, SREČE IN ZADOVOLJSTVA V TOPLINI DOMA IN PRIJATELJEV.

V LETU 2001 PA VAM ISKRENO ŽELIM OBILO NOTRANJEGA MIRU, ZDRAVJA TER OSEBNIH IN POSLOVNIH USPEHOV.

Jože Tanko
poslanec in župan

KER SE BLIŽAJO PRAZNIKI, VAM OB TEJ PRILOŽNOSTI ŽELIM LEPO BOŽIČNO PRAZNOVANJE V TOPLINI DRUŽINSKEGA KROGA TER MIRNO, ZDRAVO IN USPEŠNO NOVO LETO 2001, VAM, OTROKOM, PA VELIKO ZIMSKEGA VESELJA IN RADOSTI!

mag. Janez Drobnič
poslanec Državnega zbora

Odgovor na članek

"Ortneški oltarji z dežja pod kap"

V glasilu Rešeto je bil objavljen članek z naslovom "Ortneški oltarji z dežja pod kap", v katerem je med vrsticami zaslediti dvom v strokovno opravljeno delo restavradorjev. V odgovoru bi rada opomnila na nekatere vidike s strani stroke, ki dokazujejo, da sama restavracija brez primerne hrambe oz. prezentacije kulturnega spomenika žal ni dovolj in da morebitne posledice le - te ponavadi mečejo črno luč na korektno izpeljano strokovno delo.

Projekt restavriranje notranje opreme ortneške kapele zajema obnovo treh lesenih oltarjev in prižnice, datiranih z letnico 1640. Stanje oltarjev, ki jih je restavratski oddelek Akademije za likovno umetnost dobil v obnovo, je bilo zelo slabo. Leseno arhitekturno ogrodje in izrezbarjeni elementi so bili dodobra uničeni zaradi odmrlih lesnih zajedalcev, klimatskih sprememb in deloma tudi nekulturnega ravnanja ljudi. Na nekaterih mestih so bile vidne ožganine, večina prečudovitih aplikacij, kot so grbi in angelske glavice, pa je izgubila neznano kam. Restavracija ortneških oltarjev je bila izpeljana pod budnim očesom strokovne komisije, kakor se za vse spomenike, ki se uvrščajo v sam vrh varovanja naravne in kulturne dediščine, tudi spodobi. Restavracija je zajela popolno obnovo oltarjev, kar pomeni rekonstrukcijo manjkajočih delov in na novo pozlačene pripadajoče dele oltarjev. Celotna oltarja sta bila utrjena s sintetično smolo, ki je strohnelim delom povrnila zaželeno trdnost nosilca. Za pripravo pozlate smo posegli po novjših sintetičnih materialih, ki se zaradi svojih karakteristik bolje odzivajo na spremembe okolja. Posegi, izpeljani na oltarju, predvsem pa pozlata, niso odporni na prekomerno povečano vlago v prostoru in zahtevajo temu primerno okolje. Les je namreč živa materija, ki se odziva na vse klimatske spremembe okolja (nihanje vlage v prostoru). S povečanjem vlage v zraku pride do raztezanja lesa in obratno. Posledice raztezanja oz. krčenja lesa so najhitreje opazne na pozlati, saj ta lahko le do neke mere sledi spremembam nosilca. Ortneški oltarji so bili v času restavracije izpostavljeni ca 60 - procentni vlažnosti. Primerna relativna vlaga v zraku se giblje med 45 in 70%. Pri taki stopnji vlage je les stabilen in miruje. Komisija je za postavitev oltarjev izbrala cerkev sv. Štefana v Ribnici in s tem le delno rešila prostorski problem oltarjev. Drugi problem, ki se ob tem pojavlja in na katerega je restavratska stroka ves čas opozarjala, kaže na to, da ti prostori niso primerni za hranjenje tako občutljivega spomenika. Na to je kazal tudi vlagometer, ki je zabeležil mesec dni pred postavitvijo oltarjev 85 - procentno vlago (oltarji so bili postavljeni v cerkev septembra 2000), ki se je v slabem mesecu dvignila kar na 95%. Na tako veliko stopnjo vlage v zraku les skupaj s pozlato hitreje reagira. Stroka od tu naprej ne more narediti ničesar več kot to, da opozori na poškodbe, ki lahko nastanejo zaradi neprimerne okolja.

V restavracijo oltarjev je bilo vložena ogromno dela, ki se z restavriranjem glavnega oltarja in prižnice še ni zaključilo. Lesni deli oltarja so živa in občutljiva materija, ki diha in umira skupaj s prostorom. Materiali, uporabljeni za pozlato, se dobro odzivajo na manjše klimatske spremembe okolja, ne prenesejo pa večjih. Oltarji niso taki, kot so nekdo bili, predvsem kar se tiče kakovosti in stabilnosti lesa. Zato zahtevajo večjo nego in pozornost. V članku je omenjeno, citiram: "...oltarje je že načela vlaga in restavratorki, ki so prišli na ogled, so se zgrozili nad tem, kako hitro jih razžira, saj naj bi bili tik pred "cvetenjem". Po ogledu oltarjev dne 22.11.2000 je bilo zapaziti nekaj manjših lasnih razpok, ki pa še zdaleč ne kažejo na omenjeno "cvetenje". Ob tako hitrem preskoku oltarjev iz prostorov s 60-procentno vlažnostjo na 95-procentno, je bilo te razpoke pričakovati in smo na njih tudi opozarjali. V članku je bilo zaslutiti dvom v opravljeno delo restavradorjev. Kakor sem že omenila, lahko restavracija spomenika postane in ostane smiselna le, če se zagotovijo pogoji, ki ji omogočijo primerno življenjsko dobo. Noben restavratski poseg ni neuničljiv in večni. Več možnosti je, da bo v okolju s prekomerno vlago v prostoru hitreje prišlo do "cvetenja", katerega so se že sedaj opazili restavratorki, omenjeni v članku.

Upam, da se usoda ortneških oltarjev iz leta 1948 ne bo ponovila. S fotografskega gradiva, ki ga je posnela Uprava za varstvo naravne in kulturne dediščine, je razvidno, kako hitro so bili oltarji prepuščeni na milost in nemilost časa in ljudem, ki so jih dodobra oskrunili. Morda bi bil čas, da se jim po primerni restavraciji zagotovi tudi primeren prostor; tak, ki bo na prvem mestu zagotavljal optimalne pogoje za spomenik sam, ne glede na želje vlagateljev. Saj, konec koncev, le tako obsežna restavracija in z njo delo stroke postaneta smiselna.

LUCIJA MOČNIK, akad.slik, rest.specialist.

NEMOGOČE je mogoče

Danes je dan po Miklavžu, zato so se verjetno potrudili vsi in bi moral tudi sam kaj dati. Poštar Rajko mi je (ne po svoji krivdi) prinesel kar tri položnice. Zato bom enkrat za vselej napisal oz. dal vedeti, da tako ne gre in ne more iti. Že šestnajst let je, kar so me vrgli dobesedno na cesto, in to v glavnem bivši komunisti. Bil sem delovni invalid tretje kategorije, vendar so me dali na delo, ki po odločbi ni bilo drugo ustrezno delovno mesto. Zato sem prekinil z delom in zgodilo se je zgoraj napisano. Res vztrajam (bolj kot lovski pes), toda v tem sistemu verjetno nimam nobene možnosti. Kamorkoli se obrnem, nihče se noče ali pa ne sme ukvarjati z zadevo. Nimam namena pisati o tem, ampak, kaj vse bi hoteli od mene.

Gospod Zakrajšek bi rad, da mu plačam kontejner za smeti. Zadevo je dal tako daleč, da sem dobil odločbo za rubež s sodišča v Kočevju. Sicer sem pred tem napisal, da osnovnih sredstev Komunali ne bom kupoval, pa četudi bi imel finančna sredstva. Naj napišem še logično resnico, kajti po njegovem bi moral najprej kupiti avtobus, potem pa še normalno plačati vozovnico prevozniku.

Druga zadeva je s poštnim nabiralnikom. Vsaj že šestkrat sem dobil obvestilo naj ga kupim. Sam pa ne vidim nobene potrebe, kajti poštarju ni treba drugega, kot odpreti vrata in vreči pošto v hodnik. Če je pa pismo priporočeno, potem tako mora za podpis do mene.

Tretja zadevščina je prispevek za bremenitev vode. Četrta za uporabo stavbnega zemljišča. Le da so tu vsaj ljudje, kajti piše, da je oproščen plačila, kdor prejema socialno podporo. Sam socialne podpore ne prejemam, raje umrem, kot da bi poslušal žaljivke na svoj račun. Moja šola je šola življenja - kruta in vendar najboljša, seveda tudi najdražja. Upravičeno se sprašujem, zakaj mi je doktor Kolenc napisal napotnico za pregled oz. obisk psihiatra? Toda moje podstrešje je, glede na pogoje, v katerih živim, kar urejeno. Kajti napake si nikakor za nobeno ceno ne smem privoščiti. Kot miner sem imel ogromno možnosti, da bi naredil napako, toda do danes sem živ, kot tudi drugi, ki so delali z mano.

Še nekaj bom napisal, kar morda koga navdaja z grozo. Star sem bil šestnajst let, ko sem skopal prvo jamo na pokopališču in do danes sem jih približno šestdeset, a zaradi tega me ne preganjajo zli duhovi. Kajti tam v jami sem spoznal minljivost življenja, bolje povedano, zakaj se ljudje tako neusmiljeno ženejo. Teško je čustva in občutke zlititi na papir.

Da grem naprej! Kajti obujanje spominov se mi zdi samo odkopavanje ali pa obujanje gorja, ki so mi ga tisti ljudje prizadeli. Nisem Kalimero, toda če te hoče nekdo narediti noro butastega, potem vam priporočam pravi naslov (Grča, Kočevje). Žena in sam, kot bivši delavec, sva vložila certifikata v podjetje Grča. Toda, ko so delili dividende, sta kot po čudežu izginila. Imam dve potrdili, da sta bila vložena na podjetju. Vendar, le kam naj grem iskat svojo pravico, kam dokazat svojo resnico?

Živim v državi, ki nima temeljev države, ki se je odločila, da ima v rokah vse niti vladajoča struktura. Žal mi je, da sem se leta 1971 vrnil iz Francije v socializem (bil je boljši kot francoska demokracija), na stara leta pa doživel razvrednotenje delovnega človeka. Naj bo dovolj.

SLAVKO HENIGMAN, Grčarice

ZAHVALA

*Ni več trpljenja,
Ni več bolečine.
Življenje je trudno
Končalo svoj boj.*

Simon Gregorčič

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama
IVANA KOZINA, rojena TANKO, iz Sušja 32.

Potovanje se je zanjo končalo, a ostale so sledi njenih pridnih rok. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala osebjem Doma starejših občanov Kočevje za vso skrb in nego, ki so jo posvečali naši dragi mami. Hvala gospodu kaplanu Janezu Bernotu za lepo opravljen obred, gasilskemu društvu iz Sušja, moškemu kvartetu iz Ribnice ter skupini Trenutek za lepo ubrano petje.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni.

PRVI RADOVEDNEŽI ŽE NA WWW.RIBNICA.SI

Glede na to, da predstavivene strani občin v svetovnem spletu niso skorajda nikoli med tistimi, ki bi pritegnile prav veliko pozornost internetnih obiskovalcev, je rezultat enomesečnega obiska na ribniški www.ribnica.si morda celo zadovoljiv. Težko je namreč soditi, koliko so podatki res relevantni in odraz česa so: gole radovednosti, vnetega iskanja točno določene informacije, izseljenskega domotožja oz. želje po navezi s starim krajem...? Od prvega novembra do prvega decembra se je tako po podatkih podjetja Arctur, ki je strani tudi izdelalo, po www.ribnica.si brskalo 5101-krat.

Od tega so se po njej v 48 odstotkih sprehajali tujci, v 32 odstotkih Slovenci, 20 odstotkov pa je neznanih obiskovalcev. Vsega skupaj je bilo 265 obiskov.

Koliko bo ribniška stran živela, bo pokazal čas, pomagalo pa bo že, če se bo zagotavljalo ažurne informacije. Radovedni prsti se po straneh, ki so še po enem mesecu skoraj iste kot so bile, ne sprehodijo več. Še huje, na stran pozabijo in se nanjo ne vrnejo niti takrat, ko bi morda le ugledali kaj njim privlačnega in informativno potrebnega. Tako se občina pripravlja na vsakodnevno serviranje večje količine informacij z vseh področij življenja, ki naj bi bile primeren kažipot vsem naključnim ali bolj zahtevnim obiskovalcem. Sprememba naj bi se zgodila kmalu po novem letu, pomenila naj bi

pa predvsem to, da se je občina (sicer malo pozno, a le) zavedela, da se svet v veliki meri vrti okrog novega elektronskega medija in da je, če je postavitev strani že drago plačala, vredno le-te tudi polno izkoristiti. Na pravi učinek bo treba še počakati, edini pokazatelj pa bo dejstvo, koliko se bo na račun spletnih strani povečalo zanimanje za sodelovanje, povezovanje, predstavitev, oglaševanje...

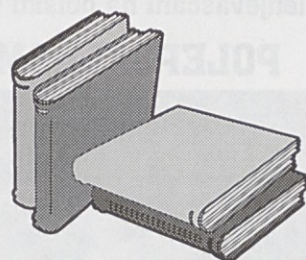
AP

BODITE OPAZNI TUDI NA INTERNETU

www.ribnica.si

Vabimo društva, javne ustanove in vse ostale, ki organizirate prireditve, predavanja, srečanja, razstave, tečaje in vse ostale dogodke, namenjene širši javnosti, da imate možnost objave le-teh tudi na spletnih straneh občine Ribnica. Naslov prireditve, datum in kraj dogajanja ter kratko vsebino nam pisno dostavite na naslov: TIC Ribnica, Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica. Aktualne dogodke ažuriramo tedensko.

TIC Ribnica

**Novo leto je kot list v knjigi
časa - bel in čist.**

**Napišimo nanj prve želje:
ljubezen, zdravje, veselje, pri-
ateljstvo, ki se vam naj izpolni-
jo v družbi z učenci in učitelji.**

**OŠ dr. Franceta Prešerna,
Ribnica**

Vsa sredstva, namenjena za novoletne
čestitke, bomo podarili ZD za nakup ultraz-
voka.

Iz novembrskega arhiva PGD Ribnica OD POPLAV DO ZAMAŠENE KANALIZACIJE

V minulem mesecu smo operativci PGD Ribnica opravili kar nekaj prostovoljnega dela za potrebe prizadetih v raznih krajih po Ribniški dolini. Dogodki so si sledili tako:

- Prvo je bilo treba zaradi onesnažene vode v vodovodu preskrbeti neoporečno vodo za kuhinjo v vrtcu. Zato je Hydrovod dodatno kloriral vodo v naši cisterni. To smo potem dali na razpolago v Vrtec Ribnica.
- Dvakrat smo odpeljali poškodovana vozila.
- V bloku na Prijateljevem trgu smo morali prebiti zamašeno kanalizacijo. Zaradi zamašitve je prišlo tudi do razlitja umazane vode po kleti. To smo potem pobrali s sesalcem, ki je namenjen za pobiranje nevarnih snovi in drugih tekočih odpadkov.
- Posredovali smo tudi pri prometni nesreči v Goriči vasi, ko se je voznik z osebnim avtom zaletel v neosvetljen voz z žagovino.
- Ker center za obveščanje ni mogel dobiti domačih gasilcev, je poklical naše društvo, da smo posredovali pri požaru pralnega stroja na Lončarski ul. 54 v Dolenji vasi.
- Zaradi visoke vode, ki se je razlivala iz struge od Žlebiča pa do Dolenjevaškega polja, smo opravili obhode in spremljali naraščanje vode.
- V romsko naselje v Ribnici smo vozili vodo za betonažo platojev za postavitev novih barak za Rome. Betonažo je izvajalo Komunalno podjetje Ribnica.
- In nazadnje smo pogasili še kontejner, v katerega je brezvestni stanovalec odvrnil pepel, v katerem je bila še žerjavica. To se je zgodilo na Kolodvorski ulici v Ribnici.

Toliko o dogodkih, v katerih smo bili udeleženi ribniški gasilci.

Vsem krajanom želimo vesele božične praznike in zdravo, predvsem pa varno novo leto, tudi z našo pomočjo.

Predsednik PGD Ribnica
MATJAŽ VIRANT

Operativna enota ribniških gasilcev. Z drugimi besedami, to so tisti, ki se odzovejo na naš klic po pomoči. Nekaterih nesreč ni moč predvideti, pri drugih pa lahko hitro poiščemo vzroke. Predvsem je veliko nesreč posledica tega, da sploh ne skrbimo za preventivo, začenši z javnimi zavodi ali velikimi podjetji, ki zaradi svojih velikosti ali narave dela lahko povzročijo še največ škode ljudem ali okolju. Podjetja večinoma sploh niso poskrbela za protipožarno zaščito. Nimajo ustreznih požarnih pregrad, ne prezračevalnih naprav (Inles). Glede na to, kako nihče v državi nima prav posebne želje opremljati gasilske enote in usposabljanje njihove člane, da bi znali te aparature tudi uporabljati, bi bilo morda res modro storiti to, kar predlaga Matjaž Virant. Zavarovalnice bi morale dodati člen, po katerem bi morala podjetja sklepati pogodbo tudi z gasilci in prispevati ustrezna sredstva, da le-ti poskrbijo za primerno varnost v podjetju in se oskrbijo z opremo. Trenutno je vse prepuščeno le sreči, ki nam je bila doslej naklonjena. V ribniški šoli na primer še ni bila izvedena vaja protipožarnega reševanja, čeprav dokumentacija ždi v predalu štaba za civilno zaščito in reševanje, a vodstvo šole za to še ni dalo zelene luči. (Op.ured.) Foto Foto TONI

Dolenjevaščani na obisku v varstvenem centru

POLEPŠALI SMO JIM DAN

Foto Valerija Lubej

Varovance varstvenega centra Prizma v Ponikvah smo osmega decembra razveselili s pestrim kulturnim programom. Vodilo za to odločitev je bila lanskoletna pozitivna izkušnja, ko smo jih z učenci prvič obiskali. Hvaležni pogledi varovancev in izrečene misli: "Pa še kaj pridite!" so nas vzpodbudili, da smo tudi letos začeli na šoli pripravljati za njih kulturni program. Učenci so bili zelo navdušeni in ni odveč, če omenim, da bi radi prav vsi nastopili.

Z razredničarkami smo se odločile, da letos popeljemo s seboj učence, ki so vključeni v šolski pevski zbor, saj pod vodstvom Lili Rus, ki je naša zunanja sodelavka, zelo radi za-
pojejo.

Autobus, poln učencev in seveda raznih rekvizitov, se je približal velikim rumenim zgradbam. Sprejem je bil pristrčen, saj so nas mnogi pričakali že pri vходу v dom. Začetnemu pozdravu je sledil kulturni program, v katerem so učenci nastopili kot pevci, recitatorji, igralci in pesalci. Da je bilo vzdušje še boljše, je poskrbel tudi Vinko Rus iz Dolenje vasi, ki je veselo zaigral na svojo harmoniko, spremljal pa je tudi pevce in folkloro. Varovanci doma in osebje so vsako točko nagradili z močnim aplavzom, kar je nastopajoče zelo vzpodbudilo. Na koncu našega prijetnega druženja smo vsakemu varovancu poklonili skromno darilce in mu v prihajajočem letu zaželeli vse dobro.

Ni lepšega občutka od tega, ko veš, da si z drobno pozornostjo nekoga osrečil in s tem naredil nekaj dobrega. Naši učenci imajo tudi ob takšnih priložnostih "življenjsko učno uro", da si pridobijo občutek za sočloveka, pa čeprav ni njihov vrstnik, sorodnik ali znanec, pač pa človek, ki mu je življenje namenilo drugačno usodo.

Varstvenemu centru Prizma lepa hvala za prijazen sprejem in pogostitev. Čudovita slika in knjiga, ki smo ju dobili iz rok vodstva centra, pa nas bosta trajno spominjali na prijetno srečanje.

SONJA POGORELC, vodja šole Dolenja vas

PRVO NADSTROPJE
NAŠE ŠOLE

Rada se družim s prijatelji, tudi v šoli. Naše zbirališče je prvo nadstropje, že od petega razreda.

Še najbolj me prvo nadstropje spominja na grško nekropolo, zaradi stebrov namreč. Na belih stenah so slike meni nepoznatih slikarjev. Na njih so nerazumljive podobe, ki mi burijo domišljijo. Velikokrat se sprašujem, kaj je na kateri od teh naslikano in vsakokrat si predstavljam drugače. Predstava, kaj vidim na njih, je odvisna tudi od mojega počutja. Če me je strah, se mi podobe zdijo srhljive. Kadar dobim dobro oceno, pa se mi zdi, da se mi podobe nasmihajo in se veselijo skupaj z menoj. Včasih jih oblije sončna svetloba. Takrat podobe oživijo, stopijo s stene in zaplešejo ples, dva. Čez nekaj časa se vrnejo na svoje staro mesto. Zavedam se, da se k njim naše glave nerade obračajo, čeprav bi se morale.

Pogledi nam raje uhaajo drugam. Vsaj jaz najprej zagledam klop z dežurnim učencem. Hitro pogledam, če je tam kdo, ki bi me zanimal. Nato zapazim rdeče žametne zavese, ki nemo stojijo na

vsaki strani oken. Zavese so zame nekaj posebnega, saj polepšajo prenekateri večer. Kjer so zavese, tam so tudi okna. Pravzaprav to niso okna, pač pa velikanske oči šole, ki gledajo v svet.

Na desni strani oken stoji steklena vitrina. V njej je shranjena zbirka kamnov in mineralov. Cela vitrina se mi zdi nekoliko puščobna, ker me kamni ne zanimajo preveč. Jaz bi dala vanjo kaj drugega, nekaj, kar bi pritegnilo učence. Morda knjige, slike, likovne izdelke ali članke iz časopisa. Čeprav vem, da je bila zbirka kamnov in mineralov zbrana z veliko truda ter da je na šoli že vrsto let. Rada bi, da bi vitrina pritegnila mnoge poglede, da ne bi delovala kot "vitrina kar tako".

Velika omara stoji poleg stranišč, ki močno zaudarjajo. Še vedno se sprašujem, kaj je v njej?! Ze dolgo tuhtam, kako bi se dokopala do ključa in pokukala v njeno notranjost. Dostikrat sem poizkušala, da bi zaprosila za ključ, a mi je vedno zmanjkalo poguma.

Tla na hodniku so kvadrataste oblike, spominjajo me na sestavljanke. Tla se ob prihodu v šolo bleščijo kot porcelan. Ob koncu dneva so že zamazana in prašna od podrsavanja copat. Vedno, kadar jih zagledam, postanem lačna. Tla se bleščijo kot porcelan, ki ga je veliko pri moji babici. Spomin-

jam se dne, ko sva skupaj pili čaj, zraven pa jedli medene piškote, ki jih je spekla babica. A tega je že davno, davno...

Prostor, v katerem se zbiram s prijatelji, je na moč pomemben kraj. Tu je zbornica, v kateri kramljajo učitelji o nas, učencih, in razpravljajo o vsakdanjih problemih. Ravnateljica kraljuje v svojih prostorih na levi strani oken. Kadar gre mimo ta spoštovana gospa, se vsi umaknemo in jo vljudno pozdravimo.

Zraven je tajništvo. Tja noter smo hodili že kot prvošolčki po razne stvari za učiteljico.

Med stebri se podijo razposajeni petarji. Sem ter tja kateri od njih prevrne rožo ter mora potem svojo energijo vlagati v pospravljanje in čiščenje! Ostali najsi posedamo po lesenih klopeh in se pogovarjamo med seboj, da izvemo za najnovejše govorice, ki krožijo po šoli.

Takšno je naše nadstropje. Tu spoznavam nove ljudi in se družim z njimi.

Tu se porajajo v meni neki občutki, ki jih povezujem s šolo. Kdo ve, ali bodo izpuhteli z mojim odhodom s te šole? Morda pa me bodo le spremljali kot nepozabni spomini.

ANUŠA PLESNIČAR, 7.b
OŠ dr. F. Prešerna, Ribnica

Foto A. Tanko

Na obisku v lončarski delavnici

V dogovoru z našo učiteljico smo obiskali lončarsko delavnico v Dolenji vasi, ki je prav nekaj posebnega, saj jo vodi Ana Češarek skupaj z Janezom.

Gospa Ana nam je razkazala delavnico, delo v njej in lončarske izdelke. Tudi sami smo se poskusili v lončarstvu. Neizmerno smo uživali in bili obenem veseli, da ta obrt ne bo izumrla.

MELANIJA ZOBEC, 2.b

Miklavž razveselil tudi otroke na
Velikih Poljanah

Na večer pred godom svetega Miklavža oziroma svetega Nikolaja, dobre ga škofa iz Mire v Turčiji, po katerem že dolga stoletja ohranjamo običaj obdaritve otrok, so ga otroci KS Velike Poljane pričakali v župnijski cerkvi svetega Jožefa. Dobri Miklavž jih je prijazno nagovoril, nato pa bogato obdaril. Nekateri najmlajši so se ga malce bali, večji so bili bolj korajžni, za nekatere pa sta poskrbela parkeljna.

Za darove se Miklavž zahvaljuje Krajevni skupnosti in ostalim sponzorjem ter gospodu župniku Antonu Masniku.

M. O.

ŽIVIMO DRUGAČE - ŽIVIMO TUDI ZA DRUGE

*Kdor hoče razveseljivati ljudi,
mora imeti VESELJE v sebi.
Kdor hoče ljudem prinesiti toplino,
mora imeti OGENJ v sebi.
Kdor hoče ustvarjati mir,
mora najprej najti MIR v svojem srcu.
Kdor hoče pomagati ljudem,
mora imeti srce polno LJUBEZNI.*

Phil Bosmans

Bolj kot denar in udobje bi nam morale postati pomembne druge vrednote. Med te prav gotovo sodi pomoč ljudem, ki se znajdejo v najrazličnejših stiskah (bolnim, invalidnim, ostarelim, osamljenim). Za nami je teden Karitasa. Veliko ljudi je med nami, ki znajo prisluhniti sočloveku, mu kakorkoli pomagati z lepo besedo ali materialno. Nikoli ne bomo vedeli, koliko je med nami takih, ki sami ne živijo v blaginji, pa so kljub temu velikodušni. Velikodušni ljudje niso zaprti v svoj svet, pač pa so živi v osebnem in socialnem smislu. Da so med nami velikodušni ljudje je pokazal "Klic dobrote" preko radia UNIVOX. S prizadevnimi delavci radia smo zbrali 252.000 SIT. Na nedeljo Karitasa, 3. dec.,

je bila pri vseh mašah, skupaj z župnijo Dolenja vas, nabirka za potrebe župnijske in škofijske Karitasa. Zbrali smo 360.000 SIT. O razdeljevanju pomoči in sodelovanju ŽK s ŠK bomo več napisali po občnem zboru v mesecu marcu.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste dali svoj dar, vsem, ki vam ni vseeno, kako živi naš bližnji. Posebej se zahvaljujemo g. Tomiju Gavrančiču, ki že vrsto let organizira Klic dobrote na radiu UNIVOX. Letos ugotavljamo majhen odziv Ribničanov na ta "Klic dobrote". Upamo, da ni med nami manj velikodušnih ljudi kot v Kočevju, kjer so zbrali štirikrat večjo vsoto denarja. Vzrok je verjetno v neposlušanju radia UNIVOX. Tisti, ki ste kljub poplavi najrazličnejših položnic še pripravljeni pomagati našim družinam z več otroki, mamicam samohranilkam, bolnim in ostarelim, nakažite svoj dar na žiro račun ŽUPNIJSKE KARITASA RIBNICA:

51300-621-11006 05 1321 110-110345

Vsak še tako majhen dar je dobrodošel!

Člani odbora ŽK Ribnica

OB 360. JUBILEJU V NOVOŠTIFTARSKEM ZVONIKU TUDI NOVI BRONASTI ZVONOVI

Nova Štifta je edina romarska cerkev, kjer še vedno zvenijo železni zvonovi.

Tisti, ki bolj površno opazujejo dogajanje okrog sebe, so kaj hitro obsodili, da se hoče romarska cerkev zgledovati po Ribničanih, ki so svoji župnijski cerkvi oktobra nadeli novo zvočno krono. Želja pa se je porodila že leta poprej, čeprav jo je pater Niko obelodanil šele pred petimi leti, a ni naletela na ugoden odziv. Drugo leto pa bo šlo zares, saj namerava Nova Štifta štiri bronaste zvonove, ki naj bi jih izdelali v livarni v Passau, blagosloviti zadnjo julijsko nedeljo. Leto 2001 bo za to slovit romarsko cerkev jubilejno, saj bo praznovala 360 let, odkar je bil zanjo položen temeljni kamen, in 330 let, kar je bila povsem dograjena. Vojno enoumje je leta 1917 za svoje potrebe snelo stare zvonove, vendar pa, sodeč po zapisih, "oče Ambrož Remec ni miroval, dokler ni dobil nadomestila in je bilo že leto zatem okrog Nove Štife veselo vrvenje. Z ribniške postaje so pripeljali 3 nove jeklene zvone, izmed katerih največji tehtal 1770 kg..."

Novi novoštiftarski zvonovi bodo stali 110.000 nemških mark. Zbiranje denarja pa se je že začelo, čeprav se celotna finančna konstrukcija in načrt šele pripravljata, saj Nova Štifta nima statusa župnije. Želja patra Nika je tudi, da bi bil en zvon zaradi posebnega pomena romarske cerkve poimenovan dekanijijski in bi zanj posamezne župnije zato prispevale vsaj simbolično vsoto denarja. Za zdaj se želja še ni uresničila.

S POLJAN V DOLINO

KULTURNO PREBUJENJE SREDI SIVIH NOVEMBRSKIH DNI

Odkar ni več pouka v šoli, ki je stara več kot 100 let (stoletnica ni bila nikjer omenjena), je kulturno življenje na Velikih Poljanah zamrlo. Vsa zanemarjena čeni častitljiva starka med imenitima - gasilskim domom in obnovljenim župniščem - ljudje pa so žejni kulturnih dejavnosti. Predvsem radi pečejo, saj je zborovsko petje tradicija v kraju. S spoštljivostjo omenjamo pokojno učiteljico gospo Jamnikovo. V zavesti starejših je pustila globoke sledi.

Na plodna tla je zato pod geslom: Naj naša pesem osrečuje ljudi - padlo srečanje malih pevskih skupin. Verski hram je ob tej priliki postal kulturni hram, nekakšen vaški "Cankar-

jev dom". Ko skozi umetniško oblikovana okna mavrica obogati notranjost in iz grl šestih vokalnih skupin zadoni pesem, je to res poseben užitek. Cerkev je zelo akustična, kot Zelška pri Cerknici, kjer prirejajo celo koncerte. Nov duh je zajel Poljane s prihodom gospoda župnika Masnika. Organizacija koncerta je bila v rokah Jožeta Lampeta. Tudi njemu gre zahvala za prireditev, ki nam je v temačnih novembrskih dneh polepšala življenje.

Še večkrat nasvidenje, gospod Jože!

SONJA s Poljan

Vokalna skupina VITRA - ponovno obujena

Foto Foto TONI

Tekst in foto AP

Fran Jaklič -

Podgoričan in njegova povest ZADNJA NA GRMADI

II. del

SPREMNO BESEDILO

Povest sicer nima posebne literarne vrednosti. Pozornost pa zasluži z dveh vidikov: spomni nas na žrtve tistega časa, ko je krvava pravica hodila tod okoli, odkrije pa nam tudi našo Dolenjsko, Ribnico, ki po Jakliču (in pred njim) ni nikoli več tako močno prodrla v osrednjo slovensko književnost. Leto 2001 bo v Ribnici leto spomina na čas čarovništva. Kot uvod v to leto bo povest Frana Jakliča Zadnja na grmadi v Rešetu objavljena v nadaljevanjih. Tokrat objavljamo drugo, ki še vedno sodi pod naslov "Na sramotnem steburu".

1. Na sramotnem kamnu.

Že v zgodnjih dopoldanskih urah je bil trg poln sejmarjev. Na trgu pred gradom so bili razložili tovore ob eni strani tovarniki s soljo, ob drugi pa tovarniki z žitom. Preden so postavili blago na prodaj, so oddali tržnim colnarjem za 'štungelt' po meri od tovara. Ob pokopališču so imeli razpostavljeno leseno posodo Gorenjci in Slemenci. V spodnjem koncu trga so imeli Dolenjci svojo robo, ki je "pela kakor zvon". Ob kapelici sv. Rožnega venca so imeli svoj prostor platnarji, ki so prodajali pa tudi kupovali od kmetič, ki so prinesle na prodaj izdelke pretekle zime. O, kako dolge so bile 'žive lehti', ko so merili kupljeno platno, kako kratke, ko so ga prodajali!

Ob obeh straneh ceste, ki vodi skozi trg, so pa stali v dolgi vrsti štanti, pokriti z belim platnom, tudi nepokriti, ako je bilo blago tako, ki mu ne škodi nekoliko dežja ali solnca. Tam so razstavili blago domači klobučarji, krznarji in strobarji. Vmes so razkazovali Lahii svojo bleščečo robo in bele zobe. Gorenjski kovači so ponujali vsakovrstne žeblje, sekire in motike, pasti za zverjad in čekane ter vse orodje, katerega ni mogel nadomestiti les. Debeli srebrni gumbi na črnih telovnikih so pričali, da je njihova trgovska obrtnost dobičkonosna. In tako se je dobilo na semnju vse blago, ki ga je premogla deželna ali je prišlo iz dežel ob morju. Po trgu gori in doli pa je valovila pestra množica sejmarjev. Znani iz prejšnjih sejmov, sorodniki iz oddaljenih krajev, mešetarji in trgovci so se glasno pozdravljali.

Nič manj živahno ni bilo na živinskem semnju onstran vode, na Mlaki. Mešetarji so s kletvicami in psokvami delali kupčije, koze so meketale, živina mukala.

Kozje črede so razširjale oster duh, ki pa ni presedal onim, ki so imeli vsakdanji opravke s kozami. "He-e! Mrkaj! Vrag te podišal! Daj mir!"

Tržani so imeli okna, obrnjena proti kozjim čredam, zaprta. Veliko ropota je povzročal vojaški bobnar, ki je hodil po trgu in zdaj pa zdaj udaril na boben močno, da je preglušil sejmarjsko viko in šumenje. Spremljali so ga vojaki v rdečih hlačah in belih kamižolah.

Dva sta imela dolge konjeniške sulice, na katerih so bile pripete zastavice v cesarskih barvah.

Kadar se je bobnar ustavil, sta ga vzela na sredo in uprla sulice na tla, sicer sta hodila s povesenima sulicama pred bobnarjem in mu brezobzirno delala pot skozi gnečo.

BOŽIČNI ČAS IN BOŽIČNI PRAZNIKI

Božični čas je čas mrtvih in tudi čas mrtve narave. Po islandskih šegah so postali rajni v grobovih nemirni, zato so vstajali iz grobov in prihajali med žive ter posegali v njihovo življenje. Žrtvami jih je bilo treba pridobiti in jih počastiti. To je bilo skupno vsem indoevropskim narodom. To verovanje se je ohranilo vse do današnjih dni. Tudi v Ribniški dolini pravijo, da v tem času mrličji radi "mrjo". To je čas, ko je svet odprt vsemu dobremu in hudemu.

Krščanstvu ni popolnoma uspelo, da bi ta stara verovanja, posebno pa obredne šege, popolnoma pregnalo. Te šege so se razcepile in prišle v svetniški koledar. Nekdanja vedeževanja, magična opravila in čarodeji so tudi tu, posebno pa med starejšimi, ohranjena.

Za Silvestrovo, noč pred novim letom, ko goduje papež Silvester, pravijo: "Kar boš takrat delal, boš potem celo leto. Če boš bolan, boš potem celo leto, če boš lačen, boš celo leto, če te bo zeblo, te bo celo leto," itd. Življenjska moč se prenaša s šibo življenja ob nedolžnih otrocih, ki se imenuje tudi **tepežni dan**, 28. decembra. Na ta dan je dal Herod pobiti vse dečke do drugega leta starosti. Danes ta dogodek povežemo s šego tepežnega dne, ko otroci tepežkajo starejše s palico, ki se ji pravi tepežnik. Narejena mora biti iz leske, da se bolje uvije. Tepežkajo toliko časa, dokler ne dobijo kakšnega daru, ki se imenuje tepežnica, ob tem pa govorijo: "Reši se, reši se!" Za tepežnico so nekdanj dobili suho sadje, orehe, lešnike, bombone, danes pa vse bolj denar.

27. decembra goduje Janez apostol in evangelist, ta dan pa se imenuje **šentjanževo**. Na ta dan se blagoslavlja obredno pijačo, ki se imenuje šentjanževo vino. V Ribniški dolini ta šega nima velikega pomena, saj pri nas niso vinorodni kraji.

26. decembra goduje sveti Štefan mučenec, ta dan pa se imenuje **štefanji dan**.

Poleg množično obiskanega Marijinega vnebovzetja, je pri Novi Štifti postalo priljubljeno tudi žegnanje konj na štefanji dan. Slika: Koledar Nova Štifta 2001

Ob tem dnevu blagoslavlja konje in sol za živino, ker je sveti Štefan zavetnik konj in živine. Sol pomešajo gospodarji živini med krmo. Običaj se je ohranil do današnjih dni še skoraj na vsaki kmetiji. V Ribniški dolini je blagoslov konj še vedno živ, čeprav je nekaj desetletji po vojni ta pobožnost in šega skoraj izginila. V današnjem času blagoslavlja konje pri Novi Štifti, na Velikih Poljanah in na Veliki Slevici. Nekoč so se na ta dan konjarji zelo slovesno in svečano pripravljali, saj so konec koncev pripeljali živino na ogled pred celo faro ali pa še dlje. Konje so "spucali" in jih "oširali", da so bili videti kar se da najlepše. Tudi krmili so jih v tem času z boljšo krmo in jim dajali poleg sena še oves. Dober gospodar je oves nosil na skrivaj, da ne bi videla žena, ki je večkrat dejala: "Že spet nosiš tem "krampom." Danes je konjereja vse bolj izraz prestiža in hobija, konjarji se udeležujejo blagoslavljanja konj, vendar iz drugačnih razlogov kot nekdanj, ko so menili, da bo blagoslov prinesel srečo pri delu s konji in pri zdravju konj.

Božič

Samo ime božič je staroslovansko. Ivan Navratil je že leta 1848 dejal, da je to mali Bog. Ni nujno, da je to od vsega začetka mišljen novorojeni Odrešenik. Božič lahko sega še v predkrščansko dobo, ko je pomenil malega boga Svaroga, Svarožiča, ki naj se bi bil rodil, podob-

Glinene jaslice, delo Ane Češarek, ki krasijo cerkev v Dolenji vasi

Foto AP

no kot grški Dioniz, ob vsakem zimskem kresu na novo. Slovenci poznamo celo dva ali tri praznike tega imena. Praznik Kristusovega rojstva je božič, praznik Gospodovega oznanjenja so Sveti Trije kralji ali epifanija in novoletni praznik ali praznik božje matere Marije. Božič kristjani ne obhajajo kar iznenada, ampak se nanj pripravljajo. Priprava je dvojna, in sicer daljna in neposredna. Daljna je advent, kar po latinsko pomeni prihod, neposredna pa je devetdnevica pred božičem. Adventna doba traja štiri adventne nedelje pred božičem. Ponazarja jo tudi adventni venec s štirimi svečami; nekdanje je bil narejen iz smrečja. Ob njem se je zbirala družina k molitvi, danes to več ali manj izginja in je največkrat izraz komercialne družbe in okrasja y hiši ali pa kje drugje. Pred božičem ponekod nosijo Marijo, kar pa v Ribniški dolini ni bila navada nekoč in tudi danes ni.

Pred božičem se je moralo pospraviti celo hišo, hlev, kaščo, in sicer vse zelo natančno in temeljito. To je bilo delo žensk in otrok, da so se navadili delati. Vse prostore so prezračili, pomili in prebrisali, tako da se je videlo, da prihajajo posebni dnevi. Tudi ljudje so bili ob božiču oblečeni v boljših in lepših oblekah, saj niso imeli enakih oblek za vse dni v letu. Vse nared je moralo biti, predno je v cerkvi zazvonila večernica ali avemarija.

Poleg božičnega okrasja je božična peka med najstarejšimi znamenji božičnega praznika. Tudi božični kruh spada v predkrščansko dobo, imenuje se poprtnik, ker ga je potrebno položiti na mizo in ga pokriti z belim prtom ter prednjega postaviti križ. V Ribniški dolini se imenuje župnik. Narejen je iz bele pšenične moke, mora biti velik in okrogel, na vrhu je spletna kita in ga krasijo ptičke. Verjeli so, da če ptička zleze dol, bo to leto od hiše odletelo eno dekle. Vsak v hiši dobi kos župnika in si ga mora položiti na glavo, otroci si morajo dati čim večji kos, da bodo tem višje zrasli. Kos kruha dobi tudi živina. Danes se ta običaj čedalje bolj opušča in tudi župnik je nadomestila potica, razen pri nekaterih, ki ta kruh še vedno pečejo.

Vse tri svete večere pred božičem, novim letom, epifanijo kropijo in blagoslovijo domove. To v sami Ribnici večina ljudi več ne počne, na vasi pa je več ali manj še vedno zakoreninjena šega. Kropi in blagoslovi se vse prostore v hiši, gospodarsko poslopje, hlev. Kropi se z blagoslovljeno vodo in smrekovo vejico, blagoslovi pa z žerjavico in v današnjem času tudi s kadilom. Ob tem se moli Apostolsko vero in Rožni venec. Ponavadi kropi eden od otrok, blagoslavlja gospodinja, nekoč pa je gospodar. Kdor moli naprej, pred vsakim prostorom reče: "Hvaljen Jezus," in ostali: "Amen." Ogenj in voda v šegah pomenita očiščevalno sredstvo. To šego poznajo tudi nekrščanski narodi.

Za božični čas se postavljajo tudi jaslice in božično drevo, ki se mu v Ribnici reče drevešček, v času socializma pa so ga poimenovali novoletna jelka. Jaslice so na Slovenskem v domovih začeli postavljati v 19. stoletju. Bile so majhne in postavljene v kot, zadaj so postavili drevešček, okrašen z darili, ki so jih otroci dobili za Miklavža (orehi, lešniki, suho sadje). Danes se postavljajo prave umetniške jaslice, ki pa jim ljudje tudi ne pripisujejo pomena Kristusovega rojstva, ampak so v veselje otrokom. V Ribnici so bile jaslice prvotno lesene ali iz zaključevine, pastirčki, ovčke, Jezušček, Marija, Jožef, Sveti Trije kralji pa iz gline. Svete Tri kralje se postavi šele na sveti večer pred epifanijo, z njimi prideta kamela in slon. Jezuščku prinesejo darila: mire, kadila in zlata. V župnijskih cerkvah na Slovenskem danes jaslice sestavljajo še podružne cerkvice župnije, ki pa velikokrat s samim Kristusovim rojstvom nimajo povezave, ampak so bolj izraz nekega novega dodatka jaslicam. Vsem vernim so simbol Kristusovega rojstva.

Na božično noč se slovesno obhaja polnočnica, ki naznanja Kristusovo rojstvo, nedelja po božiču je namenjena Sveti družini, novo leto prazniku božje matere Marije, 6. januar je razglasenje Gospodovo ali Sveti Trije kralji in zadnji praznik božične dobe je svečnica. Predkrščanski prazniki so bili med ljudmi tako zelo zakoreninjeni, da jih ljudstvo ne bi moglo pozabiti. Zato se je Cerkev odločila, da bo obstoječe poganske praznike prekrila s krščanskim duhom in izročilom.

Vsem bralcem želimo blagoslovljen božič in srečno leto 2001!

Pripravila POLONA RIGLER GRM, kustosinja

Druga dva vojaka sta imela opasane palaše in sta bila poleg samo zato, da sta dražila ženske in nagovarjala fante.

In še en vojak je hodil z njimi opasan s palašem, ki mu je iz nedrij gledal kos papirja. Ko je bobnar nehaj in so ljudje v krogu stali okrog njih, je vzel iz nedrij papir in začel razglašati po nemško, a potem je povedal "po kranjsko pefel gospoda obrsta", ki pravi, "da gnadljivi gospod cesar vodijo vojsko s Francozi in nabirajo soldate. Kdor nima grunta ali babe, se mora postaviti pod mero. Melda se pri gospodu obrstu, ki imajo v gradu svoj kvartir. Tam se vpiše in dobi na roko denar."

In potem so šli vojaki z bobnarjem naprej in čez nekaj časa je zopet pel boben in je klicar razglašal "pefel gospoda obrsta" in so vojaki nagovarjali mladeniče in lovili dekleta, ako so se preveč brezskrbno postavljale v ospredje med gledalce.

To se je ponavljalo ves dan. Uspeha ni bilo posebnega. "Cesar naj se sam vojskuje s Francozi," so si mislili mladeniči. "In obrst naj postavi svojega psa pod mero, denar naj pa obdrži."

Le malokdo se je javil. Bili so le lahkomišelnji mladeniči, katere je premamila bleščeca uniforma ali ki so vedeli, da jih graščina gotovo z doma potisne, pa taki, ki so imeli hudo delstvo na vesti in so se z begom k vojaštvu odtegnili sodbi; jeznoriti pobalini, ki so živeli v sporu z domačini in so se polakomnili ponujane denarja, da so lažje pijančevali.

Ko se je po zadnji maši ob enajstih izpraznila še cerkev, v kateri so se že od ranega jutra brale svete maše in so pobožni sejmarji od blizu in daleč napolnjevali prostorno cerkev, je bilo na semnju najbolj živahno. Sklepalji so kupčije pri vseh štantih. Prodajalci so hvalili blago, kupci pritiskali ceno. Kdor je bil že nakupil, je pa še hodil po semnju, išoč znancev in prijateljev, da bi šli v gostilno.

V istem času pa nastane v spodnjem koncu trga velik vrišč in krik, jokanje in vpitje. Naenkrat je nastala velika gneča na cesti, po kateri so štirje biriči pehali pred seboj žensko, ki je jokala na ves glas, vila roke in prosila: "Pustite me, jaz nisem ničesar naredila. Nikoli nisem bila na Kleku!" Vrgla se je na tla in se ni hotela premakniti: "Usmilite se me, ljudje božji! Mojih otrok se usmilite! Kje je moj mož?"

Biriči pa niso smeli imeti usmiljenega srca. Suvali so jo, da je vstala, in jo pehali pred seboj, dokler se ni zopet vrgla na tla "Ne grem, pa ne grem. Pustite me! Usmilite se me! Jezus, Marija! Moji otroci! Kaj sem pa naredila?"

Biriči so imeli dosti dela, da so jo pregnali zopet nekaj dalje. "Kaj pa je naredila? Reva!" so ljudje sočutno vpraševali in jo pomilovali.

"Boste že videli," so odgovarjali biriči. "Ni tako nedolžna, kakor se dela."

V tropu, ki se je motal in prerival za eskorto, so posamezniki dvigali pesti in slišali so se glasovi:

"Vidite jo! Še eno so prijeli! Točo je delala. Ti hudičeva baba, ti!"

Vmes so se pa razlegali jokajoči otroški klici:

"Mati! Mati! Naša mati! Izpustite jih! Oče, pomagajte! Oče!"

Sejmarji so se umikali na obe strani in radovedno zrlji, sočutno vpraševali: "Kaj pa je naredila?"

"Coprnica je!"

(nadaljevanje prihodnjic)

RIBNIŠKI ŠPORT V LETU 2000

PODELJENIH 25 PLAKET IN PRIZNANJ, MED NJIMI PLAKETA ZA ŽIVLJENSKO DELO DRAGANU GOLIJU

Prireditve "Ribniški šport v letu 2000" že v svojem imenu izraža pomembnost dogodka, ki jo je dopolnil tudi izbor osebnosti za Ribniški pušeljc. Vrednost dogajanja v povsem polni dvorani Športnega centra 14. decembra pa je dokončno povzdignila vsega priznanja vredna odločitev organizatorjev, da zbrani denar od vstopnine namenijo za nakup ultrazvoka.

Odziv obiskovalcev je bil za Športno zvezo kot organizatorja prireditve presenetljiv. Bil je četrtek in bilo je treba plačati vstopnino, zato se je celo v predsedniku Benjaminu Henigmanu porodil dvom, da bo število radovednih obrazov na tribuni najverjetneje majhno. A po dolgem času se je pred dvorano ponovno v vrsti čakalo na karte in priznanje naj gre tokrat tudi vsem Ribničanom in ostalim obiskovalcem, saj je izkupiček zbranega denarja narasel na 330.000 tolarjev. Za prijazno in hvalevredno dejanje se je vsem prisotnim zahvalil tudi direktor Zdravstvenega doma dr. Peter Rus in obelodanil, da bo zahtevana vsota za nakup ultrazvoka najverjetneje izpopolnjena že ob začetku prihodnjega leta. In to ne glede na to, da se je ZD odločil kupiti bolj sodoben ultrazvočni aparat in bo tudi cena za tri milijone tolarjev višja od prvotno predvidenih sedmih milijonov tolarjev. Več kot polovica denarja je že zbrana, po prvih odzivih sodeč pa je poteza organizatorjev slovesne prireditve postala zgled tistim, ki so doslej še omahovali, saj se je doslej zelo malo podjetnikov in prebivalcev vključilo v akcijo zbiranja denarja za ultrazvok, ki potekala že od začetka leta. Nekaj podjetnikov in javnih zavodov se je tako odločilo darovati denar v aparat, namesto da bi kupovali in razpošiljali množico čestitk poslovnim partnerjem. Gesta Športne zveze, Občine in Radia Zeleni val,

ki je poskrbel za tehnično izvedbo prireditve, je razumljiva tudi zato, ker bo ultrazvok navsezadnje uporaben za preiskave, ki bodo z zgodnjim odkrivanjem poškodb precej pomagale športnikom. Več kot dve uri trajajoča prireditve je v sebi nosila, kar množična prireditve mora: nastope glasbenikov, ki so si na slovenski (Ptujskih pet, Karmen Stavec) ali hrvaški (Vladimir Kočič-Zec) glasbeni sceni uspeli ustvariti ime. Posebej pa jih velja omeniti zato, ker so se zaradi dobrodelne narave prireditve odpovedali honorarjem za nastop. Vmes se je prepletalo podeljevanje najzaslužnejšim v ribniškem športu, ki ga Športna zveza skupaj s klubi in društvi na temelju strokovne presoje pripravlja šele drugo leto, čeprav pri izborih športnikov sodeluje že pet let. Predsednik SZ Benjamin Henigman, župan Jože Tanko in podpredsednik SZ Uroš Bregar so nagrajencem podelili kar 25 plaket in priznanj, tako za dolgoletno delo v športu kot za športne dosežke na rekreativnem in tekmovalnem področju. Športna zveza želi namreč vsako leto posebej izreči priznanje vsem, ki dolga leta, uspešno in z veliko mero požrtvovalnosti, dosegajo pomembne rezultate v katerikoli športni panogi in s tem krepijo športno dejavnost. Najbolj prestižno, plaketo za življenjsko delo, je prejel Dragan Golija, ki je bil gonilna sila Ša-

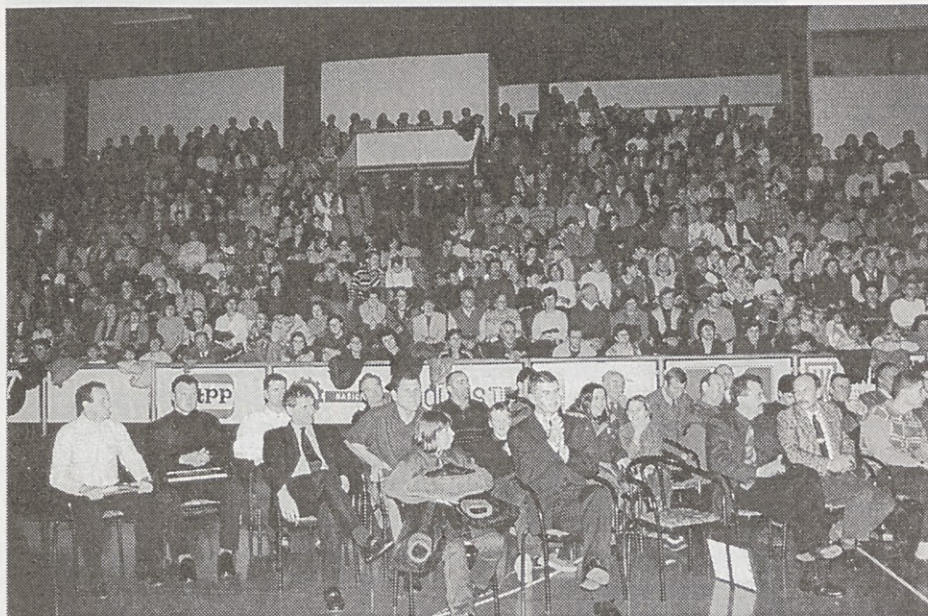
hovskega kluba Ribnica. Vseskozi je aktivno igral šah ter osvojil celo naslov mojstrskega kandidata, kot svoj največji uspeh pa si vendarle šteje organizacijo velikega mednarodnega šahovskega turnirja pred 11 leti v Ribnici.

Kljub temu, da so organizatorji prireditve tudi zaradi naših olimpijcev premaknili z načrtovanega petka na dan poprej, po posebno priznanje Tomaž Tomšič in Beno Lapajne vseeno nista uspela priti. Prvi je moral v Zagreb, kjer je s kolegi tekmoval v evroligi, medtem ko je bil Lapajne na poti v Prago z RK Prule.

Je pa bil zato toliko bolj gromkega aplavza deležen plavalec Martin Strel, ki je preplaval Donavo in osupnil športni in medijski svet. A ker je kovačeva kobila zmeraj bosa, so vedeli povedati naši modri predniki, mu ta podvig še najbolj zavidajo ravno Slovenci. Tako je Strel, vidno nejevoljen, dejal, da bi "mnogi ljudje najraje videli, da bi ga požrli morski psi" in jim tako ne bi bilo treba ničesar prispevati k enemu milijonu tolarjev, kolikor jih potrebuje za nov podvig-plavanje po reki Mississippi, je dodal. Kot eminenten gost se je prireditve udeležil tudi Bojan Prašnikar, nogometni strateg, zdaj trener Olimpije. Bo igrala v ligi prvakov? To je sedaj vprašanje, se je namuznil voditelj Marko. "Je vprašanje in je tudi odgovor", mu je odvrnil Prašnikar. "Bo, čeprav bo pomlad, glede na veliko bolj izenačeno konkurenco, zelo vroča", je dejal ter dodal, da bi rade volje prevzel trenersko mesto tudi v kakšnem uveljavljenem tujem klubu, "čeprav je treba doma še marsikaj napraviti."

ALENKA PAHULJE
Foto Kati Kostanjšek

RIBNIŠKI ŠPORT V LETU 2000

Presenetljiv odziv - nabito polna dvorana ŠC

Pohvalno - vsi nastopajoči so se odrekli honorarjem

V pogovoru z Bojanom Prašnikarjem

Dragan Golija, prejemnik plakete za življ. delo

Priznanja za športne dosežke na rekreativnem področju so prejeli:

Benjamin Henigman, Janez Lovšin, Nande Šilc in Ludvik Peterlin za uspešno opravljeno svetovno serijo smučarskih tekaških maratonov Worldloppet.

Anton Žagar za dosežke v duatlonu, saj je zmagovalec slovenskega pokala v starostni kategoriji veteranov od 40-45 let.

Priznanja za športne dosežke na tekmovalnem področju so prejeli:

BRONASTO PRIZNANJE

Bojan Cebin za dosežke v duatlonu in triatlonu, saj je letos osvojil naslov državnega prvaka v kategoriji kadetov v triatlonu.

SREBRNO PRIZNANJE

Rokometni klub Ribnica-mladinci za osvojitve naslova državnega prvaka v sezoni 1999/2000
Boštjan Grm za dosežke v rokometu.

ZLATO PRIZNANJE

Triatlon klub Ribnica za osvojitve naslova državnega prvaka v triatlonu v postavi **Damijan Kromar, Miloš Petelin** in **Nikola Borič**

Damijan Kromar za dosežke v duatlonu in triatlonu. Na državnem prvenstvu je tako osvojil tudi 2. mesto.

Miloš Petelin za dosežke v duatlonu in triatlonu.
Aleš Žagar za dosežke v alpinizmu, saj je v dveh letih preplezal dve prvenstveni smeri.

PLAKETE ZA DOLGOLETNO DELO V ŠPORTU:

BRONASTA PLAKETA:

Košarkarski klub Ribnica za 10 let delovanja
Športno društvo Lončar Dolenja vas za 10 let delovanja

Majda Govže Kumelj za delo na področju športne medicine (že več kot 10 let klubska zdravnica rokometnašev)

Stane Kersnič ml. za dolgoletno delo v rokometu. Njegov največji prispevek je izgradnja asfaltiranega rokometnega igrišča s tribunami.

Tone Prus za dolgoletno delo v športu. Trenutno je član predsedstva ŠZ Ribnica in predsednik dveh športnih klubov ter poznan kot donator mnogih športnih ekip.

SREBRNA PLAKETA:

Brane Ambrožič za dolgoletno delo v športu. Po končani rokometni karieri je deloval kot predsednik izvršnega odbora rokometnega kluba ter bil več let član predsedstva Rokometne zveze Slovenije.

Ivan Kersnič za dolgoletno delo v športu. Bil je med najboljšimi vratarji ribniškega rokometna.

ZLATA PLAKETA:

Stanislav Škrabec za dolgoletno delo v športu. Več kot 10 let je vodil Nogometni klub Ribnica. Mecen, sponzor.

Dušan Erčulj za dolgoletno delo v športu. V mladih letih je dvakrat osvojil naslov boksarskega mladinskega prvaka; soustanovitelj in trenutno podpredsednik Konjeniškega kluba Ribnica.

POSEBNO PRIZNANJE:

Občina Ribnica za plodno sodelovanje: znatna finančna pomoč, moralna podpora vsem športnim dejavnostim-obnovljen bazen, obnova športne dvorane.

Beno Lapajne za dosežke v rokometu. Prvi ribniški udeleženec OI in prvi vratar slovenske državne reprezentance.

Tomaž Tomšič za dosežke v rokometu. Prvi olimpijec in rekorder po številu nastopov v državni reprezentanci.

PLAKETA ZA ŽIVLJENSKO DELO

Dragan Golija je bil gonilna sila Šahovskega kluba Ribnica. Vseskozi je aktivno igral šah ter osvojil celo naslov mojstrskega kandidata, kot svoj največji uspeh pa si šteje organizacijo velikega mednarodnega šahovskega turnirja pred 11 leti v Ribnici.

RIBNIŠKI ŠPORT V LETU 2000

ZAŽELELI BI VAM RADI NEKAJ LEPEGA

Nekaj drugega je bolj pomembno kot to, da se čudimo, kako hitro beži čas in je leto spet naokrog. Veseli nas naj dejstvo, da bomo spet imeli na razpolago novih toliko in toliko dni, ko se bomo lahko ponovno preizkušali, kako dobro obvladujemo naloge, ki so nam zadane v poklicnem in osebnem življenju. Spet bomo padali in spet se bomo pobirali. Nekateri bodo celo leto preživljali v opravljanju, obrekovanju in zlonamernih mislih, kupčkali z denarjem, se naslajali nad ustvarjenim, tkali zarote in drugim kopali jamo. Tudi tako kdaj pa kdaj vsi napravimo kakšen trenutek svojega življenja. Nam pri Rešetu tudi kdaj spodleti. Pozabimo objaviti kakšen datum, besedico, celo nekaj vrstic. Pač ne težimo k popolnosti, ampak k človeškosti. Ta je polna zmot in napak, a je vsaj naravna, nas sili v razmišljanje in omogoča, da zorimo. Naj se nam odpusti, saj nas niso v pisanju nikoli vodile zlonamerne misli. Vam pa, dragi bralci, kaj bi lahko zaželeli v času, ki beži pred nami? Morda isto kot George Bernard Shaw: "Glejte, da boste jasnega in sijajnega duha, zakaj vaš duh je vaše okno v svet." Vsekakor življenje sprejemajte v vsej njegovi veličini. Živite polno vsak trenutek, ker je neponovljiv. Naj vas vodi vera v dobro. Le tako boste namreč vsak večer zaspali z angelskim izrazom na obrazu. Pomirjeni sami s seboj in s svetom.

Urednica

Turistično društvo **GRMADA**

-Velike Poljane, Ortnek-

prireja

24. decembra prvi božični pohod z baklami na Grmado.

Zbrali se bomo ob 19. uri 30 na Velikih Poljanah "Pri vodnjaku".

Ob tihi božični pesmi se bomo s prižganimi baklami odpravili proti Grmadi.

Pohod bo trajal približno 45 minut.

V koči na Grmadi bomo ob jasicah in lepih božičnih pesmih doživeli pravi čar in skrivnost božične noči. Seveda se bomo okrepčali tudi z dobrim božičnim čajem in pravo domačo potico. Na Grmadi se bomo zadržali približno 2 uri, nato pa se bomo vrnili nazaj na Velike Poljane, v cerkev sv. Jožefa, kjer bomo sklenili pohod z nepozabno polnočnico.

Prihod pred cerkev ob 23. uri 30.

Božični pohod na Grmado bo ob vsakem vremenu!

In še napotilo pohodnikom: obutev in vsa oprema naj bo vremenu in času prilagojena. Pa tudi bakle ne pozabite!

MEDNARODNI MLADINSKI TABORI

Planinska zveza Slovenije (PZS) je med drugim tudi članica Mednarodne organizacije za pohodništvo in plezanje (UIAA). Mladinska komisija pri PZS (MK PZS) pa je članica YC UIAA, torej Mladinske komisije pri UIAA.

MK PZS je v YC UIAA zelo dejavna, tako pri projektih, akcijah, taborih ... kakor tudi s svojimi sodelovanji v organizaciji in pripravi različnih stvari (sistemi izobraževanja, normativi vodenja, normativi za pripravo mednarodnih taborov, izobraževanje mladinskih vodnikov ...).

Za vsako leto YC UIAA izbere izmed prispelih predlogov tudi nekako 6 taborov, akcij ali projektov, ki so potem proglašeni za "Mednarodne mladinske taboro" v tem in tem letu. Za leto 2001 so to naslednji tabori:

KAJ	ORGANIZATOR	KDAJ	KRAJ	ST. SKUPINA
Zimsko gornišstvo	PZS	12. - 19. 3. 2001	Lipanca, Slovenija	17 - 27 let
Tabor doživetij*	ÖAV	15. - 21. 7. 2001	Salzburg, Avstrija	14 - 17 let
Plezanje	FEDME	29.7. - 4.8. 2001	Pirineji, Španija	16 - 22 let
Pustolovski tabor	CAI	4. - 11. 8. 2001	Sterzing, Italija	14 - 17 let
Plezanje	FFME	5. - 12. 8. 2001	Pireneji, Francija	16 - 22 let
Plezanje	UMF	17. - 24. 9. 2001	Krim, Ukrajina	17 - 25 let

Podrobnejše informacije najdete tudi v brošuri "Mladinska komisija pri PZS v letu 2001" ali pri Zdenki Mihelič, predstavnici MK PZS v YC UIAA, na tel.: 01/ 8361- 195 ali e-naslovu: pepca99@hotmail.com.

OBVESTILO

Planinsko društvo obvešča, da bo pri Sv. Ani na Silvestrovo, 31. 12. 2000, ob 23.20 sveta maša, da bi tako lepo pričeli novo leto 2001. Po njej ste vsi vabljeni še v kočo, kjer bomo skupaj nazdravili in sli novim izzivom naproti!

HEJ, POGLEJ! VABILO!

MLADINSKI ODSEK PD Ribnica vabi vse mlade (tudi tiste po srcu) v soboto, 20. januarja 2001, z baklami k Sv. Ani, kjer bomo skupaj pozdravili novo leto! Bakle boste dobili za simbolično ceno na zbornem mestu. Dobimo se pri veterinarski postaji (pri Riku) ob 17.30!

RIBNICA IN RIBNIŠKA DOLINA NA PRELOMU 19. v 20. STOLETJE V DOKUMENTIH ZGODOVINSKEGA ARHIVA LJUBLJANA

Mag. BRANE KOZINA

Narod, ki nima svoje zgodovine, ali pa svojo zgodovino zanemarija, je obsojen na propad. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za našo lokalno zgodovino. Ribnica s svojo okolico je ena izmed redkih slovenskih pokrajin, ki ima ohranjeno bogato dediščino v pisnih

dokumentih, ki so ohranjeni v slovenskih arhivih. Lahko smo srečni, ponosni in hvaležni našim prednikom za to bogastvo.

Dokumenti, ki so in bodo predstavljeni, imajo dva namena. V zgodovini Ribniške doline bomo obrnili list knjige za stoletje nazaj. Starejšim bralcem kot nostalgičen spomin na svojo mladost in življenje ob prelomu stoletja, mlajšim pa izziv po "brskanju" v arhivu in iskanju "nečesa novega". Z izborom dokumentov ali njihovih delov skušam predstaviti življenje v Ribnici v obdobju 1875 do 1941, osvetliti tedanje življenje, delo, navade..., s tem pa posredno pritegniti "radovedneže", da skupaj prispevamo nekaj k monografiji Ribnice in Ribniške doline, kar naj bi bil cilj našega dela. Izziv velja.

mag. BRANE KOZINA

III. del

RAZGLAS OBČINE RIBNICA 17.5.1873

Opozarja se vam, da imate tisti kateri nejste za učnike, to je šolskega davka plačali v 8 dneh odrajtati, ako ne, bodo z rubežjo stirjani, čakalo se ne bo dalj.

Tako se tudi farnim županom naroča, da morajo v 14. dneh za učnike plačilo v svojih soseskah stirjati in Ribniško občinsko uradnijo odrajtati, če ne, se bodo zamudniki c. k. okr. glavarstvu naznanili in vtam stirjali.

Ceste se morajo v dans 8 dni vse dobro nasuti in popraviti.

ČASTENIM ŽUPANSTVOM FARE RIBNIŠKE, KAKOR: V RIBNICI, DANAH, JURJEVICI, SUŠJU, POLJANAH IN NEMSKI VASI - ŽUPNI URAD (DEKAN M. SKUBIC) 16.9.1873

Po novi šolski postavi od 29. aprila 1873 je učiteljska služba od službe organistov in mežnarjev ločena in se ravno sedaj učiteljska letna plača ustanavlja, se mora tudi organistom in mežnarjem posebej letna plača določiti.

Gospodje županje naj se torej s sosedami pogovore, ali se bo v prihodnje organistom in mežnarjem plača dajala v naturi, to je bira, kakor do sedaj, ali v gotovemu denarju.

Prvi bi bil dolžen skrbeti za dobre pevce in pevke, mogel bi orgljati ob vsaki nedelji, vsakimu prazniku, v adventu, za šmarnice in sploh, kakor je sedaj v navadi...

Mežnar v Ribnici nima nobenega stanovanja, pri veliki cerkvi ne more sam cerkve vselej pometati, ne zvoniti, torej si bo mogel najemat ljudi, ravno tako nima hrane, kakor so jo do sedaj imeli mežnarji pri učiteljih...

Ravno tako so moje misli, da bi mežnar naj dobival plačo v biri, ker je faranom lažje plačati v naturi, kakor v denarju, organist pa v denarju.

To pisanje naj županje hitro eden drugimu oddajo...

RAZGLAS - ŽUPANSTVO V RIBNICI 15.3.1873

Županija daje na znanje in sicer: stara mera in vaga je zdaj na novo metrično preurejena, torej se vsem naročuje, da si boste preskrbeli takih proučljivih tabel, v katerih je prav razumlivo preračunjeno, koljko je iz starih mer in vag na novometrično vago al mero in tu se dobi v slovenskem in nemškem jeziku, vsaki kateri pa želi si to oskrbeti mora priti naznanit v občinsko pisarno, al pač hoče nemško al slovensko. Ocena je vsaka pola 2 kroni.

RAZGLAS - ŽUPANSTVO V RIBNICI 27.12.1873

Županstvu v Ribnici daje se naznanje, da je za leto 1874 pasji davek zopet taisti potrjen, tedaj vsaki posestnik od psa mora do konca januarja 1874 davek plačati.

NEKDAJ BIL JE TAKŠEN RIBNIŠKI VSAKDAN...

Prosilci za dovoljenje ženitve in sicer taisti, da nimajo nič posestva, to je kateri se hočejo na proste roke ženiti bodo 10 kron takse v občinsko blagajno plačali, če nimajo še kakega družiga zaslužka.

ŽUPANSTVU OBČINE RIBNICA 2.8.1944

Naprošate se za nujno sporočilo, če je v vaši občini kaj tako zanemarjene mladine (otrok in mladoletnikov), da bi jo treba nujno oddati v kak zavod (vzgojališče, poboljševalnico).

Pod pojmom "zanemarjena mladina" pa ni smatrati morda mladine, ki je bila gmotno slabo oskrbovana in ubožna, temveč mladino, ki je v vzgojnem oziru tako zanemarjena, da je podvržena kaznivih dejanj in obstaja nevarnost, da pokvari in ogroža tudi svojo okolico.

V pozitivnem primeru naj poročilo obsega podroben opis take mladine...

Prosi se tudi za negativno mnenje.

RAZGLAS ŽUPANSTVA RIBNICA 25.4.1944

Po nalogu komande mesta v Ribnici, se prebivalstvo obvešča, da je zajemanje vode za kuho dovoljeno v potoku Bistrica, od mostu pri cerkvi do Ilčevega mlina. V tem delu vode ne sme nihče prati perila in je vsako onesnaženje vode strogo kaznjivo. Prostor za pranje perila je dovoljeno od cerkve navzdol proti Hrovači.

Živina naj se napaja v škafih, tako, da se ne bo voda onesnažila.

Vojaška komanda bo postavila v tem delu Bistrice stražo in bo kaznovala vsakogar najstrožje, ki bi ravnal proti temu razglasu.

Priporoča se, da se voda iz Bistrice ako se rabi za pitje poprej dobro prekuha.

RAZGLAS ŽUPANSTVA RIBNICA 5.5.1944

Zadnje čase se opaža, da otroci se prav pridno poslužujejo frače za metanje kamenja, ter se je tudi že več strank pri tukajšnjem uradu prijavilo, da so jim otroci s tem dejanjem pobili šipe na oknih.

Ker je to početje zelo nevarno tudi za otroke same, da z metanjem kamenja s fračo drug drugemu ne izbiže oko ali kako drugače poškoduje, se starši in varuhi otrok pozivajo, da otroke poudče, da so taka dejanja kazniva in se bodo tudi starše in varuhe klicalo na odgovor ako bi se še dalje dalala škoda s tem in bodo morali povrniti vso škodo prizadetim.

* Tekst ni pravopisno in jezikovno popravljen (original).

Srečno
2001

geodetske **AVANT** storitve
GEO s.p.a.

Žlebič 52, 1310 Ribnica,
tel/fax: (01) 83 69 860
GSM: (041) 626 200

**Vesel božič ter srečno
in zdravja polno leto 2001
vam želi podjetje
Avant Geo!**

Vsa sredstva za praznična
darila bomo letos namenili
za nakup ultrazvoka
v Ribnici!

**Vabljeni na
ogled živih jaslí!**

**Vaško etnološko društvo
Hrovača vabi:
ŽIVE JASLICE V
HROVAČI,
ponedeljek, 25. december,
ob 18. uri in
sobota, 30. december,
ob 18. uri.**

Foto Stanko Pelc